NĂM THỨ NĂM SỐ 1311

Mỗi số 0$08

THỨ TƯ 10 OCTOBRE 1934

Đuốc nhà nam

Chủ-nhiệm : NGUYỄN-PHAN-LONG

BẢO-QUẢN VÀ TÒA SOAN
72 Rue Lagrandière — Dây thép nói số 6.96

Quản-lý : NGUYỄN-VĂN-SÂM

BẬT ĐƯỜNG SỮA HIỆU
SUCRE CONCRÈTE NESTLÉ
Cie Nestlé (France) PARIS

1000 THƯỚC-NỈ BEN MAY ÁO DÀI ĐÀN BÀ, TẠI HIỆU PHAN-BÁ
số 171, đường d'Espagne
SAIGON
LÀ HIỆU MAY ÂU PHỤC RẤT KHÉO VÀ CÓ DANH TIẾN.

CÁI CHIẾN-THUẬT TRONG CUỘC BẦU CỬ SẮP TỚI

TRẺ VỚI GIÀ

Mỗi lần, gần có việc bầu cử nghị-viên trong nước thì lẽ tự nhiên phải có việc xung đột tranh nhau chỉ vì nơi mấy cái ghế ngồi. Nhưng những ghế ngồi có ít, mà người ra chen lấn để ngồi lại đông. Nếu như sự lựa chọn đại-biểu cũng là để dàng như việc lựa tuyển quan lại, thì ta cứ lập ra một trường thi, tuy mấy ông chủ khảo chấm bài trong một trường thi chưa chắc đã là quan trường công minh, chấm đăng thiệt nhơn tài, những rồi những người không được may mắn ở vào cái số trúng, không còn việc lẽ gì tự tôn mình là đứng đắn hơn đặng. Trái lại trong cuộc tuyển cử lại chỉ ở nơi lòng tin cậy của dân mà làm chủ đắc thắt, nên tùy theo con mắt ngó của mỗi người, mà cho đại biểu ta là có đủ hay là thiếu tài lực để làm phận sự. Trong mỗi cuộc bầu cử thì đều có thấy được ít nhiều chiến-thuật khác nhau của người ra vận động.

Trong cuộc bầu cử tới đây, nếu ai đã quan tâm đến thời cuộc thì đã thấy rõ có một sở ít người ra tranh, tự cho mình là « phải thanh niên » để chống lại với cái phái mà họ cho là « già khú ».

Nếu anh em thanh niên học thức có lòng lo nghĩ đến điều ích dân lợi nước, thì có gì cho mạn hơn bằng. Tình thân tăng kiện, học thức theo lối tân thời, rồi anh em có muốn đem cả mối hy-vọng của tuổi thanh xuân ra mà lo việc nước, thì còn có việc lâm nào quí hóa hơn nữa. Vậy các anh em cứ lo đem những tài ba học thức đã luyện đặt mà thi thố ra, để được lòng tin cậy của dân chúng. Trình độ của dân chúng ngày nay đã có con mắt tính đó i biết phân biệt quyền đoán rồi.

Trong việc lo lắng chánh trị, cũng như công việc ở trong một gia-đình phải cần có nhiều người để cho cùng sở t việc với nhau. Bất cứ ở trong hay ở ngoài các hội nghị, giả hay trẻ gì, những người đã quan tâm giúp nước và dân đều có đủ công việc để làm được cả. Kiếm cơ để phân biệt già với trẻ bất quá là chỉ có hạng già « thanh niên » chưa làm nên công nghiệp gì cho dân tin cậy thì mới đem cái « tuổi ít » ra mà làm cái sức mạnh chiến đấu. Nhưng theo tư tưởng quái gở của họ, ta thử hỏi cái giới hạn « trẻ » tới đâu là cùng, hay là người có bao nhiêu tuổi mà phải sắp vô hạng « già » thì chắc họ phải lấy làm bợ ngợ bỏi rồi để trả lời.

Ta tranh cử để chia trách-nhậm lo việc cho dân là cái mỹ-ý của mỗi người đều được có : Mặt trời đã mọc lên thì vẫn sáng của nó, mọi người đều được chung hưởng. Vậy phải cần gì đem tuổi già trẻ ra so sánh làm một cái lý thuyết hay, điều đó là một việc sai lầm nên bỏ.

Gần như ông Bùi-quang-Chiêu phàn đàu cũng biết từ buổi người ở mình chưa có hưởng được chút gì gọi là tự do mà. Từ lúc mà quên xá ông tây ở ngoài đường là đủ bị ở tám ngày tù và 10 đồng bạc phạt tổ'i ngày hôm nay các anh em thanh niên có được tự do muốn cầm cây viết viết gì lên báo cũng được, thì cái con đường đã trải qua mà các bực « đàn anh » chen lấn từng bước, không phải là không hiểm nguy cực khọc mới là đặng vậy.

Thế còn đem ra so sánh mái cái tuổi « trẻ » với « già » mà làm gì.

Trên đời có thiên gì bực gia mà trí óc non và cũng chẳng thiếu chi bực tuổi trẻ mà tâm trí già khọm. Các ông Hindenburg, Doumergue, Barthou ai dám bảo rằng « già bỏ » Còn trong lúc Âu-Châu đại chiến, lại chẳng phải ông già Joffre thắng trận La Marne hay là ông già Chêmenceau dẹp được quân Đức cho hay sao ?

Tôi hà đi chăng biết trong đám thanh niên cũng có bực nhơn tài, mà rồi hạng tuổi cao đầu bạc cũng không phải toàn là người vô dụng. Sự qui hoá cho tương lai xứ ta là « trẻ » hay « già » đều chỉ biết có một đều là chung lo việc nước, bỏ cái tánh nhỏ nhen đỏ-kỵ lẫn với nhau, dựng nghị những việc tư hêm nhỏ mọn, thì những việc công ích được đồng người lo, mỗi người tự biết giữ phận sự của mình mới đặng.

Nếu trong nước ta những bực già đã bất tài mà còn muốn choán mái cái địa vị tốt đẹp, còn hàng thanh niên chỉ có vì tư lợi mà muốn chen lấn xô đẩy, dành chỗ vô'i bực trưởng thành gây ra xâu xa nhau vì những sự tư kỷ, thì nước Việt-Nam nầy còn phải trải qua một cái thời kỳ trầm trệ, trông gì tân tiến với các nước gần đây. May ra những nhà chánh trị tự xưng là « hướ'ng đạo cho thanh-niên » chẳng phải là thiệt cái hạng thanh niên mà xứ ta vẫn phụ-thuộc cả ly-vong. Bất quá chỉ có một ít người nông nổi đi cho mau tớ'i cái ý muốn riêng của họ mà thôi !

Vớ'i cái sở ít như vậy thì ta cứ để cho họ mặc tính phân chia « già » vớ'i « trẻ », ta cứ ngồ theo sự nghiệp của mỗi người đôi với dân nước mà phân biệt ai là người nên tin cậy, hay ai là người không nên tin cậy mà thôi.

NGUYỄN-VĂN-SÂM

Thủ-phạm vụ bắt cóc con Lindbergh

Tên Hauptmann, người Đức mới bị bắt và bị cáo về tội bắt cóc và giết con Lindbergh.

Sự thiệt hại về trận bão ở Quảng-Châu-Loan

Có tin ở Quảng-châu-Loan cho hay rằng trận bão trong đêm 1er rạng 2 Octobre ở đó làm thiệt hại dữ lắm.

32 người ở thiệt mạng. 22 chiếc ghe đậu ở bờ biển bị hư hại, và nhiều chiếc ghe khác bị hư hao nhiều lắm. 18 chiếc ghe gỗ ở Tâu bị chìm nhưng chưa tìm được.

Cái xác chiếc tàu *Tonkin* mà người ta mới trúc lên xong bị bể nát.

Cây bông tiêu C ở đường C D bị ngã và kiến đền bị hư. Mà, sở ruộng muối cũng bị hư hại nhiều lắm, sự thiệt hại về mùa mảng tính có 30...

Những tỷ sở Nhà nước, và những đường sá bị hư cần phải bỏ lại gấp và phải tốn chừng 5000 đồng.

Nhựt với Hội-nghị Hải-quân

Đông-kinh. — Các tay trong yếu trong thủy-binh-giới Nhựt phản-đối kịch-liệt về việc đem những vấn-đề chánh trị vào trong chương trình nghị-sự của hội-nghị hải quân năm 1935.

Việc lập dinh sứ-thần Y ở Tàu

Sở điển tin *Rengo* cho hay rằng việc lập dinh công-sứ Y ở Tàu đề làm dinh sứ thần được các nước Viễn-đông chủ ý dữ lắm.

Việc lập dinh Sứ-thần Y ở Tàu đó đã nhứt định cách 10 năm nay và số tiền bỏ ra chi phí,công-nhu năm 1929 đã dự định rồi nhưng chánh-phủ Nhựt lại cho việc ấy đem ra thực hành không hợp thời !

Chánh-phủ Nhựt còn nói quyết thêm rằng vì cái tình thế của Nhựt ở Viễn-đông mà Nhựt không cần nghĩ đến cái thái độ của các cường quốc khác chi hết.

Trò đời...

ÔNG CÓ !

ÔNG PHẢI LẤY VỢ !

— Mẹ ơi, con muốn lấy chồng.

Lời cô gái đến tuổi cập-kê thò-thẻ nói với mẹ một cách e lệ như vậy nghe thật dịu dàng êm ái.

Mới đây ông thủ tướng Mussolini, là nhà độc tài nước Ý, lại nói với quan viên chức việc của Chánh phủ, ông lại nói một cách gắt gao nghiêm nghị :

— Ông ơi ! ông phải lấy vợ.

Lời của một ông thủ-tướng phán ra có khác gì như đinh đóng vào cột bao nhiêu quan viên chức việc ở Ý đều tuân theo rắc rắc.

Tôi đám chắc từ ngày nhà độc-tài Mussolini thốt ra lời nói ấy thì những cô gái đến tuổi lấy chồng, những bà góa còn trẻ ở Ý đều vui mừng hân hỗ mà không còn than vãn : « Phòng khoảng lạnh ngắt như tờ... » nữa.

— Ông ơi ! ông phải lấy vợ.

Lời ông thủ - tướng Mussolini đã phán ra như vậy, thế mà có ba ông đốc-lý ở Ý lại cứ bắt tuân mà ở góa mãi cho đến khi Mussolini hay được nổi trên lối dinh liền ra lịnh cất-chức ba ông đốc-lý ấy ngay.

Ai nghe cái việc Mussolini cất chức ba ông đốc-lý ấy như vậy, tất phải cho là việc ngược đời trái tai hết sức.

Ai đời đã là một bậc râu mày, ra thọ lộc Nhà nước lâm quan bệ-ve mà còn phải bị áp-chế về việc gia đình !

Mấy ông độc tài đời nay ho lộng quyền qua rồi ! Việc ở góa hay không là việc tự do của người thế mà mấy ông cũng xen vào làm khó cho được mới nghe.

Thậm chí có nước như Thổ-nhĩ-kỳ nầy đang ngồi trên muôn dân kia còn bảy ra thứ thuế rất nặng để đặp vào cái bọn người ở góa, có phải là kỳ khôi ngược đời lắm không ?

Tuy nói là nói vậy chớ xét lại thì hai nhà độc tài Mussolini và Mustapha Kémal làm như vậy cũng phải lắm. Ta thử xét ba cái nguyên do dưới nầy thì biết việc làm của hai nhà độc tài ấy vẫn có chỗ phải.

1° Trong loài vật, giống cái bao giờ cũng nhiều hơn giống đực. Loài người thì đàn bà nhiều hơn đàn ông gần gấp hai.

2° Trong bọn đàn ông tự xưng là kẻ ở góa đó, biết đâu có số đông họ chỉ muốn tránh cái gánh nợ « oan - trái thế - nhi » mà không chịu lao lập gia-đình để đi ăn chàng ăn vụng của người khác cho khỏi phải nuôi nấng ai. Như vậy có phải là mấy chả « ở góa » đó họ càng làm cho phong-tục rước nhơ tồi bại, bỏ buộc họ cưới vợ là phải lắm.

3° Nếu trong một nước có đông người ở góa thì dân-số tất phải bị sụt xuống mãi rồi nhà nước lấy đâu mà trám cái lỗ trống lên trong số công nhơ, vì số người đông thuế thân bị giảm nhiều, và Nhà nước lấy binh đâu mà đem ra chỗ chiến trường để làm mồi cho súng đạn ?

Ai đã xét đến ba cái nguyên do ấy đều phải công nhận việc bỏ buộc cưới vợ và đánh thuế bọn ở góa là việc rất hợp thời đại, bảo hai nhà độc tài Mussolini và Mustapha Kémal không thi hành sao được.

Nước Nam ta không có Mussolini hay là Kémal để bỏ buộc đàn ông ở góa phải lấy vợ được. Nhưng ta đã lập lệ cho phép đàn ông lấy năm thê bảy thiếp đặng cho đàn bà khỏi dư rồi phải ở góa mãn đời.

Cái phương pháp nầy làm cho đàng ông đàn bà đều có vợ có chồng cả và sanh đẻ thêm dân binh, cũng hay thôi ! Thưa mấy bà, có phải vậy không ?

ĐẶNG-GIANG

Quan chủ quận Tây-ninh bị vây ở gần Trảng-Bàng

Một tên bếp-hầu theo ngài bị đánh lỏ đầu

Bữa thứ tư 3 Octobre vừa rồi lối 10 giờ mai, ông chủ quận Tây-ninh ở Saigon về, trên xe hơi ông có một người đờ'n bà vớ'i tên Nguyễn-văn-Quớ'i là bếp hầu làm sở'p-phơ cầm tay bánh. Xe chạy tớ'i ngã quanh gần Trảng-bàng thì xe ông leo lên lề đường bên trái đặng qua mặt một cái xe ngựa đậu dạy ngang giữa đường. Khi xe ông qua khỏi ngừng lại ông hỏi kêu tên Định đánh xe ngựa mà rầy sao xe đậu sai phép. Đang khi ông rầy tên Định thì có tên Bồn đứng gần. Cậu nầy muốn làm anh chị nên xen vô nói rằng bể xe ngựa thì cứ ngoài đường mà đậu chớ' nói cái gì !... Anh bếp hầu thấy tên Bồn đường lớ'i lỗ mãng xúc phạm chủ mình nên toan xuống xe đang ra nghề day khôn tên Bồn.

Cậu sớp-phơ Quớ'i vừa xuống xe thì có tên Mảnh cầm một cây sắt ở trong nhà chạy ra thường cho cậu bếp ta một cây trên đầu máu ra lai láng. Mảnh đánh rồi kê trong nhà chạy ra ba người ở đờn ba áp lại vậy quan Quận và nhiều om sòm. Ông xem khó nổ cự đương nên bảo tên sớp - phơ ông lên xe chạy thẳng đến quận Trảng - bàng đầu cáo. Khi ông lên xe đi thì chúng còn lẹng sỏi trên xe ông nữa. Vụ nầy quan chủ quận Trảng-bàng còn đương làm ăng-kê !

Theo dư luận ở Trảng-bàng ai cũng đoán rằng vì cậu sớp-phơ Quớ'i cậy quyền hiệp chúng nên mới ra nông nổi. Còn bọn hung thủ kia chưa từng biết mặt chủ quận Tâyninh lại nữa cậu bếp hầu cầm tay bánh ăn mạc độ vâng như các sớp phơ khác nên chúng mớ'i tầm to đến thế.

B.T.

Ở VỊNH

Nhiều người đi kiếm củi trong núi Hồng Lĩnh tìm được bạc giấy

Vinh 28 Septembre. — Việc tìm được khu vàng ở Sầm sơn làm cho dư luận khắp trong nước phải chú ý, việc « mỏ vàng đây biển » đó hiện chưa kết liễu, thì nay lại được tin rằng gần đây nhiều người tìm thấy những cuộn bạc giấy khá nhiều ở trong rừng vùng núi Hồng-lĩnh ở Vinh.

Nguyên có nhiều người tiều phu và những người nghèo đói đi kiếm củi và các sản-vật gần trong núi Hồng-lĩnh, khi đốn cây gỏ, hoặc bới những đống lá cây thì tự nhiên tìm thấy nhiều cuộn bạc giấy,cuộn thì 5, 3 chục; cuộn thì 2, 3 trăm và nhiều hơn nữa, có đủ các thứ, giấy 1 đồng, 5 đồng, 20 đồng v. v...

Những giấy bạc nầy có tờ đã mục nát, có tờ bị mối cắn rách hoặc bị rớt, nhưng cũng nhiều tờ còn xài được.

Nhiều người nghèo cũng vô đó mà có tiền xài khỏi phải khó nhọc mưu sinh được một đạo.

Tin nầy có thể cho là tin điạ xác được, vì là do người mất thấy tại nghề nhưng việc đó kể lại. Nghe đâu hiện việc tìm bạc giấy đó đến tai các nhà chuyên trách để cho điều-tra rõ xem thực hư thế nào. Có người đoán rằng những cuộn bạc giấy đó là người ta đem giấu ở trong rừng, hồi xảy ra cuộc biến động, rồi quên đi, hoặc không thể lấy lại được nên nay mới còn lại đó.

SỰ GIÁO DỤC ở nước Xiêm

Đi viếng trường Trung-học Vajiravuh

IV

Ông Đốc nói : thật là đáng thương hại, song ông nên trông cậy vào Thượng Đế sắp đặt cho, nói vừa xong thì đã đến nhà ăn cơm, khi vào nhà cơm thấy cách dọn dẹp trang hoàng, tôi lấy làm ngạn ngờ, đồng lòng không được, nên kêu lên rằng : Ô hay thật cảnh nhà sang trọng ? vì nền nhà lót toàn bằng đá cẩm thạch, (chánh phủ Xiêm có mua hầm đá cẩm thạch bên Italie, nên có bỏ bọc xài đá cẩm thạch hơi chiều chỗ lạm), hết thảy mặc bàn toàn bằng đá trên có lót vải trang sạch sẽ, chớ không phải lót thô như mấy nhà cơm của trường học ở Saigon hay Hanoi, mà tôi đã thấy ; trên bàn đen toàn là đồ nia, vì các cậu « Tào lửa » nầy không biết dùng đũa. (ở Xiêm mấy nhà sang, ăn cơm thì dùng dao nia, bằng không thì lấy tay bốc, là biệt tài của họ)

Ông Đốc hỏi chỉ vào cái bàn đặc biệt rộng lớn đơn vào giữa và nói rằng : đó là bàn ăn riêng của mấy Thầy giáo, song mỗi buổi cơm thì có một Thầy ngồi lại ăn, đặng giữ chỗ ấy cho cô giá trị hơn mấy nơi kia, mấy thầy khác thì xuống ngồi ăn chung cùng học trò; còn mấy ghế trong tại bàn Thầy giáo, thì các thầy dinh nhường lâm chỗ kinh dự để khuyến khích học trò, như trong tuần lễ, trò nào tánh hạnh tốt siêng học, khi đến bồi cơm thì đặng lên ngồi xan trên bàn đặc biệt ấy.

Toi nói : Thật là gương tốt cực kỳ.

Đây ông đi luôn theo tôi, lên xem phòng ngủ ; (nhà ngủ phía trên lầu, bực thang đi lên và trên chỗ ngủ cũng lót toàn đá cẩm-thạch như dưới) mấy thầy giáo ngủ luôn tại đây, vậy ông hãy xem coi có biết giường nào, là của thầy giáo không ?

Những cách cư xử như vậy, luật trường không buộc, song các thầy tự tiện thi hành : ấy là nhờ các thầy răng lấy hết tài khôn khéo, để cảm hoá học trò, đặng kia có cái tâm thờ tượng Phật, ấy là chỗ mỗi bữa giờ trưa tối, trước khi học sanh đi ngủ thì phải đến trước đó đặng đọc kinh với mấy ngà : sáng sớm thì cũng phải đọc kinh như vậy :

Tự nầy giờ chúng ta nói chuyện đã lâu, tiện đây xin mời lòng sang qua nhà tôi giải khát.

Vừng câu ưa ông ; nhà ông Đốc cũng ở trong châu vì của trường khi ở tại nhà ông Đốc, tôi có hỏi thêm it câu chuyện. Thưa ngài học sanh trường nầy có làm rẻo lắm nào chăng ?

Việc làm rẻo thì chẳng những là trường nầy mà thôi, hết thảy học sanh khắp nước Xiêm, thuở nay chưa có bài khóa lắm nào, ông thử ngồi học sanh ở Xiêm họ cùng không phải thân thánh gì họ cũng có tánh nóng nảy như các thiếu niên bên phương Đông, song họ không bài khóa là song nhờ cách cảm hóa của các thầy giáo.

Như khi nầy ông đã thấy rồi cách cư xử của mấy thầy, trừ lúc vô lớp day thì mới lấy quyền thầy trò, ngoài ra thì tình thầy, đối lại tình anh tất cả ; bởi vậy bất kỳ trò nào ở trường, thì thương kính thầy chi tình, nên lúc học gặp trái ý cách gì, thì khi nghỉ lại cũng đăng lòng được hết, vơi nhớ lúc nhỏ đã lập cho học-sanh tiêm nhiễm đạo Phật, là đạo có tính cách ôn hòa và lúc còn lòng trẻ, thì cảm không cho các cậu biết tớ'i việc quốc chánh, như thế thì học sanh đâu có gặp sự gì bất bình đến nói sanh ra bài khóa.

Lưu-vinh-Định

NỖI NGUY-HIỂM CỦA GẠO TA BÊN PHÁP CHƯA DỨT

I

Hôm trước bổn báo đã cho chư độc giả hay việc nguy hiểm lúa gạo Đông-Dương ở Pháp rồi, vì trong kỳ Hạ-nghị-viện tới đây, cái dự-luật hạn-chế và đánh thuế nhập cảng lúa gạo ta bên Thượng-quốc sẽ đem ra bàn cãi nữa.

Bên lúc ấy một số nghị - viên của phe lúa mì sẽ bênh vực cho lúa mì kích liệt lắm, vì họ cần phải làm vừa các nhà canh-nông Pháp, vì các nhà canh nông là số đông cử tri của họ, nên chi cái dự luật kia chắc sẽ được phê chuẩn lắm.

Coi vậy đủ biết cái cơ nguy của nông-gia xứ ta đã sắp đến đó rồi.

Nếu sau nầy mà cái luật hạn chế lúa gạo kia mà được phê chuẩn rồi thì cái tình ngày càng khổ của ta lại càng thêm nữa. mà cái tình hình đàm canh nước Pháp cũng không nhờ đạo luật ấy mà bớt nguy được.

Đó là hai cái sự hiển hiện mà chúng ta đã tỏ bày rất rõ rệt, thế mà ở bên Thượng-quốc thì người ta họ lại chỉ biết có cái phương thuốc cứu chữa nạn nguy - khó của nền canh nông là sắp đặt lại cách trồng tỉa và nhưt là ban hành những chánh sách bảo hộ để làm cho sự xuống số nông-sản ngoại-quốc đem bán vào đất Pháp mà thôi.

Vào hồi Hạ-nghị-viện Pháp đem vấn-đề hạn-chế lúa gạo ta ra bàn cãi lần thứ nhứt, mấy ông đại-biểu của Đông-dương ở Thượng quốc đã cực lực đem đủ bằng cớ lý sự mà bênh vực cho lúa gạo của ta, thế mà số nghị-viên của phe lúa mì kia họ cũng đem lẫm bằng cớ cùng của họ ra chống với lý luận của mấy vị đại-biểu Đông dương ta cho được, hình như họ có ý muốn làm cho xứ ta phải nguy khổ vậy.

Trong việc Hạ-nghị-viện đợi lại một bên bổn dự-án hạn chế lúa gạo ta đó, chúng ta phải biết nhìn nhận cái thái-độ cương-quyết của quan Toàn quyền Đông Dương, vì ngài có cái can-đảm tuyên-bố rằng nếu cái bổn dự-án ấy được chuẩn-y thì ngài sẽ không nhận cái ghế Toàn-quyền Đông-Dương. Ngoài ra, chúng ta cũng nên biết cái sức hoạt-động của ông đại-biểu Nam-kỳ là M. Outrey và những cuộc vận-động của hai ông đại-biểu Bùi-quang-Chiêu và Warinetti đã làm cho quan Thượng thơ Thuộc-địa Laval phải lòng rồi ngài mời can-thiệp tại Hạ-nghị viện, nên cái bổn dự án kia được bị đẹp ra một bên đó.

Nhưng, trong khi chúng ta đương ôm một mối hy-vọng nông nàn ở tương lai, trong khi chúng ta đương hát bài ca khải-hoàng để ăn mừng lẽ thắng cuộc trong trận giao chiến với cái phe lúa mì thì ở nơi chốn trời kia lại thấy những luồng mây sau thâm keo lên cuộn cuộn, làm cho chúng ta phải bồi hồi lo sợ trở lại.

Thật rồi, phe lúa mì còn phá chúng ta nữa. Đến ngày Hạ-nghị viện nhóm sắp tới đây, phe ấy sẽ đem bổn dự án hạn chế lúa gạo ta ra đối bàn hành nữa.

Phen nầy, những tay chủ động cuộc đánh phá lúa gạo ta, tức là số nghị viên phe lúa mì lại càng hăng hái mạnh bạo hơn trước vì họ cần phải làm vừa lòng những cử-tri của họ.

Việc đối bàn chế lúa gạo Đông dương đó, có lẽ không thể nào tránh khỏi được hết.

Xem như trong khi nói chuyện với phóng viên báo *l'Opinion* hôm 14 Septembre vừa rồi, quan Toàn quyền cũng đã nói như vầy : « Bởi vậy, tôi đã hay tin rồi, xa ở các nơi đều cho tôi hay một lần rằng việc hàm hạn lúa gạo sẽ thực hiện vào ngày Hạ-nghị-viện nhóm.

« Chúng ta sẽ bỏ đánh đổ một cách rõ ràng chưa và tôi không còn ở bên ấy để tri cái đàn đon can của quan Thượng thư thuộc-địa Laval nữa »

Quan Toàn-quyền lại còn nói thêm rằng « Những kẻ nghịch của chúng ta họ lại có lý thuyết rõ ràng lắm, và họ sẽ dùng con số mà nói chuyện với chúng ta. Họ sẽ nói như thế nầy : Trong năm 1933, các người chủ nhập cảng có 500.000 tấn lúa gạo, còn năm 1934 nầy mới đến tháng 8 mà các người nhập cảng được 700.000 tấn rồi ! Vậy các người sẽ ngưng ở chỗ nào ? »

« Ấy là tôi muốn nói với ông rằng tôi phải có một cái hòa thuận rất cần yếu mới được. »

Cái hòa thuận cần yếu ấy mà tất cả đân Đông-dương đem đến cho ngài, vì ai nấy đều tin cậy nơi ngài và đều hiểu rõ cái ý muốn cứng cỏi của ngài là lo giải nguy cứu nạn cho xứ Đông dương nầy đó vậy.

Vậy thì mọi người đương sống nguy sống khổ ở đây bao giờ cũng phải sản lòng làm hòa-thuận cho quan Toàn-quyền Đông-dương mới được.

Cái vấn-đề phải giải-quyết bây giờ là vấn đề có cái quan hệ đến tương-lai xứ Đông-Dương hơn hết và nó lại sẽ được giải quyết một cách rất ổn thỏa. Không muốn làm cho giảm bớt sự quan hệ của các yếu-tố khác trong nền kinh-tế xứ ta, chúng ta cũng phải nhìn nhận rằng cái nghề trồng lúa của ta bao giờ cũng là cái cơ quan thạnh suy của xứ Đông Dương nầy. Việc binh-vực lúa gạo ta phải đứng đầu trong cái chương trình chấn hưng nền kinh-tế Đông Dương mà sự thực hành cái chương trình ấy phải liên kết tất cả những nghị lực của chúng ta. Việc ấy, không có một người Đông Dương nào không nhìn nhận. Tất cả người Tây Nam ở xứ nầy đều đồng ý với nhau về việc ấy đã lâu rồi.

H. T.

Vụ làm tem giả ở thành Lille

Có dính liều với vụ Stavisky chăng ?

M. Mariani

Vụ nầy chúng tôi đã thuật rồi.

Hôm nay có tin nói rằng có lẽ vụ ấy có dính dấp với vụ gian-lận Stavisky.

Vì Stavisky trước kia ở thành Lille và cách vài năm nay và có để ý đến việc bồi thường nợ chiến tranh và vay lưu lợi tức nhà hàng « Savoie » do người bạn gần của Ucciani chủ-trương mà Uccianì lại là người bảo hộ và người bề trên của Mariani.

Cuộc đầu xảo năm 1937

Paris. — Tổng - trưởng bộ Thương mãi, ông Lamoureux đã nhứt định lập cho cuộc đầu xảo 1937 một ban ủy - viên lớn lao gọi là ban « kinh - tế quốc - gia » (*l'Economie nationale*) và ông đã hiến ghế hội-trưởng ban ấy cho ông Louis Rollin, nguyên-lão nghị-viên ở Paris và ông nầy đã nhận cái ghế ấy rồi.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Quán Ven Đường (microfilm Thư Viện Đại học Cornell). Chủ quản Huỳnh Chiếu Đẳng.

Tiết trời nóng nực, hay sanh ra bịnh nóng lạnh, bịnh ban, sông có thuốc Thối-nhiệt-tán nhà con Bướm Bướm, thì khỏi lo chi hết — Trẻ nhỏ hay nóng mình dùng càng hay lắm.

Thối Nhiệt Tán

Đại-quang Dược-Phòng 27 Bd Tổng-đốc Phương Cholon téléphone 19

"LỊCH SỰ NHẸ NHÀNG CHẮC CHẮN"

Chỉ có hiệu **ALCYON**

LÀ TỐT HƠN CÁC THỨ HIỆU KHÁC

Mua xe phải coi cho kỹ xem lại và xe gắn hàng bền nầy.
Mới lại: Nhiều thư xe và sương xe hiệu thương.
Giá thật rẻ ! ! !
Đồ đồ phụ tùng và giấy nên BRAMPTON.
Có thợ sửa và sơn rất thiện nghệ
BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ
PHẠM-VĂN-BÁO
6, Rue Carabelli, 5 — SAIGON
(gần hãng Caffort đường Catinat)

LỜI RAO

TẠI MUỐN MỞ RỘNG PHÒNG CHỮA BỊNH NÊN ÔNG

DOCTEUR PHANG MISSAO

đã dời phòng chữa bịnh đó qua đường Lareynière, số 65 và 67 Cholon (ở đàng sau hôi chánh).

Chuyên ngừa đóng sách đủ kiểu và làm hộp bằng carton
Giá rẻ — Làm khéo — Lẹ tiệm
P. Ng. - văn - Châu
423 Boulevard GALLIENI — SAIGON
(au face de l'Ecole Primaire de Chu-Kho, (1077)

PHỞ

Mới sửa lại, rộng rãi và sạch sẽ, giá thiệt rẻ từ 12$ sắp lên.
Xin đo nơi nhà hội Van - quốc Tiết-kiệm số 26 đường Chaigneau Saigon

Bán gấp

— Mới cái Renault 6 mã-lực 6 chỗ ngồi; ao nệm, mui mà 5 vỏ mới — Máy chạy, tốt — Giá rẻ 280$
— Một cái Chenard Walcke, 7 mã-lực — 6 chỗ ngồi — Bộng rất lắm. Mui mới — 4 cái vỏ mới — 2 bộ secours — Kêu hơi Bosch — Đạp chạy — máy tốt.
Giá: 500$
Do nơi: 98 bis Lagrandière Saigon

TỪNG LẦU CHO MƯỚN

Cho mướn một từng lầu (từng giữa) tại chỉ - ngành hãng savon Việt-Nam, 148, Rue d'Espagne, sau chợ mới Saigon.
Muốn mướn xin hỏi tại hãng Savon-Việt Nam, 40, Quai du Cambodge — Cholon. (1157)

Cần dùng một người thợ biết đóng sách và làm hộp carton. Xin đến tại quán (1161)

CLINIQUE DE SAIGON
Docteur LÊ-HƯNG-LONG de la Faculté de Paris
93, rue Pellerin, SAIGON

Kể từ ngày 1er Octobre 1934, PHÒNG KHÁN BỊNH của Docteur LÊ-HƯNG-LONG sẽ dời lại đường Pellerin số 93, là nơi người mới lập một dưỡng đường tư, hiệu là CLINIQUE DE SAIGON.

Tại dưỡng đường nầy có phòng khán bịnh riêng để tiếp thân chủ hằng ngày như thường lệ, có nhiều phòng để nuôi bịnh và bảo sanh, sắp đặt theo kiểu kiêm thời. Mỗi phòng đều có dưỡng ressort, tủ kiên, divan, bureau, lavabo, bồn tắm hay là douche, sạch sẽ, khoan khoái, cao ráo, mát mẻ và êm tịnh. Có phòng mổ xẻ và đã khó, có chỗ riêng để thử máu và kiểm các vi trùng độc.

Cách điều dưỡng rất kỹ lưỡng. — Sự ăn uống đúng vệ sanh.

Docteur LÊ-HƯNG-LONG
De la Faculté de Médecine de Paris
Lauréat du Prix Tuffier de Chirurgie
Ancien élève de l'Institut Pasteur de Paris

CHAUSSURES NAM-NAM

Chế tạo, đo đóng, đủ thứ kiểu mẫu giầy và Sandale Annam, tây theo ý quý khách. Thợ khéo, dang tay tối tân.
Các thứ da màu: đẹp bền giá rẻ
ooooo Nhận sửa các thứ giầy oooooo

Bán sỉ, lẻ đủ thứ Légumes DALAT và hột giống: cải mơ, bông tại Pháp Quốc mới lại thiệt tốt.
Café grillé, đường sirop v...v...
157 rue d'ESPAGNE (gần khám lớn)
Saigon — Téléphone: 794

TAYNINH

Giả cám cho khỏi bị bắt thuế-thân

Bữa ngày năm vừa rồi lối 8 giờ mai, trên đang xét giấy thuế thân mấy người đi đường ở lại ngã tư Thái-Bình, có một người đội nón lá mặc đồ đen đến trước mặt người linh trên đưa hai tay ra dấu làng xăng y với mình cám ơn điều cho phép đi xin ăn. Linh hỏi mặt linh người nầy cứ ra dấu hão rằng điếc và câm.

Linh xem tài tướng không thấy lật nguyên chi nên dẫn về Bót. Khi ông cò lấy thì vẫn cứ ra dấu hai tay con riêng ngậm lại mà ở như người câm mất gần nửa giờ, ông cò cũng ngó ta cảm da, lấy thông ngôn làm giấy xin tất nó về nhà thương điên ở Biên-hoà chuyển thầy thi nghiệm. Và nghe xét sự lôi mới tàn nên sắp mình xuống nói đùa vì hai ba năm không đồng huê nên giả ra người câm cho hết bị bắt và khai tên là Lê-văn-Dương 42 tuổi ở làng An-tĩnh hạt Sadéc.

Bản-tăng.

* * *

BENTRE

Bắt được kẻ mua đồng 5 xu

Vừa rồi quan Chủ-tỉnh Bentre có nhận được giấy thép của quan Chủ-tỉnh Mỏ-cày (Bentre) hành đến cho hay rằng người đã bắt được kẻ mua đồng 5 xu tiền khi đó quan Chủ-tỉnh Bentre có sai quan Chánh sở mật thám đến tận nơi để tra hỏi cho quan Chủ-quận rõ.

Lối 10 giờ quan Chánh sở mật thám đã đến Mỏ-cày và ngài hỏi kẻ mua đồng 5 xu bắt đó là Nguyễn-văn-Lang tức Hùng, thì Hùng khai rằng vì an nghèo nên đã ra thôi-tiệm Mỹ Hoà ở Bentre mua đồng 5 xu nên đi tiền để mua mà bán kiếm lời mua gạo ăn. Xét trong mình của Hùng có 85 đồng 5 xu.

Hùng bị người hàng gạo, chẳng cần để ý, nên quan Chánh sở mật thám đã ngay cho ở tù dạy và đừng làm như thế nữa.

* * *

Xin sở tuần cảnh ghé mắt

Nơi lộ Giồng-Quít (Bentre) là một con đường vắng vẻ nhứt, thường có bọn côn-đồ hay đón người mà giựt của. Bọn chúng làm ăn một cách tự-do, không nể gì pháp luật.

Người ta nói không sợ một đêm nào mà không nghe người ta bị bọn chúng cướp đồ trong khi đi ngang qua con đường nầy.

Như vừa rồi đây tên khách trú Lưu-An có việc phải đi ngang qua đó thì cũng bị bọn hàng chặn đường mà lấy tiền, Lưu-An trí hồ lên nhưng nào có ai ở gần đó mà chạy đến tiếp cứu đánh phải chịu phép để bọn chúng muốn làm gì thì làm.

Vậy xin mong sở tuần cảnh lên vì phận sự [illegible] côn-đồ nầy được [illegible].

BENTRE

Vì buồn thân phận mà tự tử

Cô tên anh Lê văn-Nhi ở quận Thạnh-Phú (Bentre) chết dưới dương vì để tự tử làm cho dư luận cả quận Thạnh-Phú rất xôn xao.

Số là anh Nhi, năm nay chừng 25 tuổi ngoài, mang chứng bịnh bỏ-trường dã lâu mà khó-nhọc hết vô lại Nhi cũng nghèo và chẳng làm gì nổi việc gì nên phải ở làm của anh ruột. Lạ gì chi dâu với em chồng, người chị dâu cần Nhi đã lâm lần chửi mắng Nhi thậm tệ, Nhi giận lắm nhưng chẳng dám nói ra.

Hôm vừa rồi nó một mình ở nhà, Nhi buồn quá nên lấy con dao chặt dưới dương-vật để tự-tử. Vì đau quá Nhi mới ra chết giác rồi một chập thì Nhi chết luôn.

* * *

Một đứa bé chết đuối, dưới giếng

Tiếng mồ ở quận Thạnh-Phú (Bentre) nổi lên dân sự chạy đến thì mới hay là con của anh chà nộp chợ Thạnh-Phú chết đuối ở dưới giếng.

Vì đứa bé tên được thì nó đã ngồi-ngày, người nhà liền chỡ nó vào nhà thương, chẳng may một lát sau thì đứa bé tắt nghỉ.

Theo lời cô cha đứa bé nầy thuật lại thì vì lo đánh mà đứa bé phải bỏ mạng. Số là hôm rồi đứa bé đi chơi trên bờ giếng không biết nó làm thế nào mà sẩy chân sụm xuống nước, chẳng nghe văng tiếng đứa bé, người ta mới ra đi kiếm thì thấy nó chấpchơi ở dưới nước.

Huê Vinh

* * *

Ở tù vì cầu trộm cá tra

Gần nhà anh Nguyễn-văn-Vui ở làng Phong-Tấm tổng Hà-Khánh có anh tự Vàng nuôi một hồ cá tra He khá nhiều.

Anh Vui có câu lén nhiều lần cũng không thì mao ai rỏ đăng nhưng hay gió bắt động tại trận anh Vui đương cầm cần câu mà câu và trong giờ có hai con cá tra, anh Vàng bắn la Vui câu cá của anh đã lâm phen, hèm mi anh không gặp đăng.

Thừa lúc đêm khuya vắng vẻ anh Vui mới lén mang vỏ xách cần lại hồ cá của anh Vàng mà câu. Rủi đêm đó anh Vàng đi tuần ngoài vườn nhờ bóng trăng nên thấy anh Vui đang câu cá. Anh Vàng mới kiếm cây cầm tay lên lại sau lưng anh Vui mà đập cho mấy cây mà trí hồ phổ lớ. B. đánh bắt ngờ anh Vui phá nhào mèo bị chàng trói lại lại đó. Mai làng đến lập vi bằng 8 giải rồi tới giao tham 2 con cá tra nầy nghe mà câu lên để bán đặng có tiền mua gạo đỡ lòng thì nên thương anh Vui cũng trải lại lại muốn [illegible] cá tra thì anh Vui có buồn cũng tự đang [illegible].

Giác-Vân

Nam, Phụ, Lão, Ấu

Đau bao-tử, ruột, đau bụng lâu năm, no hơi ăn không tiêu, ợ chua thường chẳng mửa nổi.
Muốn được mau hết nên dùng
Thuốc **ĐAU-RUỘT**
Hiệu **ĐỨC-TRỌNG**
MỘT GÓI 0$60
Nhà thuốc ĐỨC-TRỌNG, số 353, đường Ký-Mua (gần Đền Cây-Mai) Cholon.
Trừ bạn Nguyễn-thi-Kính vô mấu nhà đại-lý ở Lục-tỉnh.

Savon Việt-Nam tốt hơn hết

Thuốc **PHONG-TÌNH** hiệu **ÔNG-TIÊN**

DÂM LÂM CAM - HOÀN

Khư các chứng bịnh sanh đến vì phong tình qui ngài đăng hàm đồng thuốc rẻ tiền mua mạnh mà lại hại ai đời về sau. Những thuốc ấy có chất độc, uống không đêm nhai nếu ít nhai thì sưng răng sưng nướu cần nuốt vào theo bao tử rồi thì gì mầu cũng phát bịnh nhơn dễ đau rồi thì mạnh liền nhưng it lâu trở lại vì gốc độc còn lưu truyền trong ngũ tạng. Hễ thức khuya làm công chuyện mết dầu cho mạnh thì nào cũng trở lại (đó là bịnh lâu năm) hành bịnh nhơn nong nóng lành lạnh lay chơn nhức đầu xương sống đau thắt ngang lưng đau rang nơi ngực, đường tiểu ra như sợi chỉ loác mầu 10 lần 5 đầu thì th. Lâu ngày hai cho lành mạng mang khổ cho thế nhi. Đồng-bào ai lỡ đau nhầm mấy chứng bịnh trên đây, mới phát hay là đau lâu năm nặng hay nhẹ thì mấy đăng thuốc SƯU ĐỘC BẢO ỨNG - HOÀN CỦA HIỆU THUỐC ÔNG-TIÊN Trong it ngày sẽ thấy rõ tài thuốc lũng lẫy gốc độc ra đức tuyệt khỏi trừ căng không hại sanh đục không hành bịnh nhơn. Cam đoan trăm ngàn người không sai một. Giá: hộp 1p.50 uống năm ngày.

Có bán lẻ các nơi đại lý thuốc ÔNG-TIÊN ở ca gói lành hoa giao ngân do

Nhà thuốc ÔNG TIÊN
Annam Dược Phòng
84 86 Rue P. Blanchy passagère
PHU-NHUAN — SAIGON

MỸ - LỢI

Chuyên bán đồ cho trẻ em 65, Rue Vannier, 65
CHỢ CŨ — SAIGON

Mới lại rất nhiều kiểu nón, áo và vớ bằng laine để trẻ em bận lạnh và nóng rưa.

Có bán các thứ chỉ laine hiệu Pingouin, Irretrestil, Eolienne, The Big Sister, La Redoute, Rêve d'Ange, Cable Mérinos, Eva, Zéphyr Le Tigre, Au Bonheur des yeux, Royalty, v. v...

Các thứ chỉ hiệu D. M. C.— Mền laine và coton.— Đồ dùng của hướng-đạo, và nhiều thứ hàng tạp-hóa khác.

MỚI LẠI
LAINE 2 FILS
ĐỦ MÀU
VÀ THÊU
Đầu sỉ và bán lẻ tại hiệu
MỸ - LỢI

CÙ-LÀ NAM-VIỆT

Chế tại Hà Thanh
Bán rao hàng mỗi hộp 3 xu
Hiệu Minh sơn Hanoi đã chế ra một thứ Cù-là đề hiệu CÙ LÀ NAM VIỆT, trị được bá chứng giá mỗi hộp từ 0$03 — 0$06—0$10—0$30.
Tại Nam trị mua sỉ nơi tổ đại lý hiệu NGUYỄN THỊ KÍNH Saigon

3 đều nên ghi nhớ

1· Dùng Savon Việt-Nam thật tốt
2· Dùng dầu ăn chay trong sạch
3· Dùng dầu xổ du-đủ tinh khiết

Của hãng Savon Việt-Nam, 40 đường Cambodge Cholon giá thật rẻ, khỏi phải lo đau chi — Đồng-bào nên nhớ giúp đỡ nội-hóa.

TUSSOR 1934
TƠ RỒNG

LÀNH HẠNH PHƯỚC

Nhứt hạng đủ thứ bông

NHÀ TƠ LỤA
79, Rue Vannier, CHỢ CŨ — SAIGON

LỤA NHỨT HẠNG
LỤA LÉO

HIỆP - THINH
N° 29 Aviateur Roland Garros
SAIGON
Sửa và sơn xe máy rất khéo có lãnh đồ xi ken và sửa máy hát máy đánh chữ và bán đồ phụ tùng xe máy làm kỹ lưỡng tính giá rẻ hơn các nơi
Chú-nhơn kính-cáo

PHỤ TRƯƠNG

Ngày 10 Octobre 1934

CÁC GÁNH HÁT NÊN CHÚ Ý
Bạn hát - *THÀNH XƯƠNG* - đường Boresse số 121 của ông Huyện Cần cho mướn mỗi đêm thường thì 30$00, còn đêm thứ bảy 45$00
HÁT BỘ ANNAM
Ngày thường: 30$00 Ngày thứ bảy: 40$00
Nếu quí ông quí cô có cần dùng xin đến nơi số 14, đường Lacote như quí vị mướn trọn tháng thì rẻ hơn.

ANTONIN MAGNE THẮNG CUỘC ĐUA TÍNH GIỜ

(Grand Prix des Nations)

Trọn mùa đua xe máy bên Pháp chỉ có cuộc đua tính giờ grand Prix des Nations là cuộc đua chạy riêng một mình thôi (course de montre) bởi vậy nên nó có giá trị khác hơn mấy cuộc đua khác. Nó lại là cuộc đua cuối mùa mà sau cuộc đua đó thì các tay nhà nghề treo xe máy lên nghỉ mùa đông, đợi qua hạ mở mùa năm tới mới đi hai.

Báo *Paris-Soir* tổ chức cuộc đua nầy mỗi năm chỉ lựa có 20 người thôi trong đó 10 người Tây và 10 người nước khác miễng được lựa ra tranh là có tiền rồi mà nếu về được trong năm người đầu thì lại có tiền nhiều hơn nữa vì cuộc đua nầy trọng thưởng lắm. Năm 1932 tổ chức lần thứ nhứt thì Archambaud thắng Guerra mà ăn hạng nhứt. Năm ngoái Le Calvez nhờ Francis Pelissier lo lắn cho mà thắng được song chỉ vì lấy có một bình nước mà bị đổ xuống hạng nhì nhường hạng nhứt lại cho người hạng nhì là Louviot.

Năm nay cuộc đua thiên nhiên người i giỏi. Song nó là cuộc đua tính giờ nên không hại gì vì cái thành tích đó là những con số lâm chứng. Như số trung bình của Antonni Magne đó chắc gì mấy người khác lâm được nay không?

Bảo tổ chức có mời vô-địch toàn cầu Kaers qua song anh nầy qua đua thì chắc phải nằm dài giữa đường vì lần nầy có nếp trồn ai được đâu đăng mà đợi nước rút. Nên anh ta từ nan cũng phải. Guerra từ khi thua Archambaud nằm nọ ý cũng không muốn qua Pháp. Olmo bị phạt đua không được, Martano còn đau, Roels vô địch Bỉ-quốc cũng từ chối, Egli thì bị phạt, còn mấy người Đức thì không hiểu vì sao không một người nào gởi thư qua dự cả.

Trong đám mấy người Pháp thì Leducq với Pélissier không có hi-vọng gì cả. Lapébie thì mất kỹ tên với mấy trường đua ở tỉnh về không được mà Le Grevès cũng vậy.

Speicher và Archambaud mà rồi không có thành tích gì cả nên không được lựa, Louviot vô-địch Pháp-quốc thì lại từ nan. Viettes bên Bỉ về còn đau không dự.

Rốt cuộc hai chục người được lựa là:

Pháp. Antonin Magne, Godinat, Fournier, Bidot, Maurice Richard, Salazard, Foucault, Nore Le Calvez và Cormez.

Mười người kia là:

Gaston Rebry (Bỉ-quốc). Dictas (Bỉ-quốc), Camardo (Y-pha-Nho), Natzke (Đức), Vissers (Bỉ, Mers-le (Luxembourg), Cazullani (Ý-đại-lợi), Morels (Bỉ), Valentyn (Hòa-lang) và Montero (Y-pha-nho).

Bắt thăm xong thì thấy Antonin Magne đi sau, chỗ lợi hơn hết. Phát ra đua tại Versailles đi về tới Paris. Tính ra là 140 cây số. Đua tính giờ mà 140 cây số là nhiều lắm rồi vì không có cái gì mệt nhọc, khổ sở hơn là chạy một mình nhưng chỉ trong cuộc đua như vậy mới biết mình phải là một nhà vô địch hay không.

Phát chạy thì Foucaux chạy trước rồi lần lần tới mấy người kia. Một cuộc đua tính giờ không lấy nào kỹ thuật được vì có rút số bứt ai đâu mà nói. Ta chỉ nói khi nào họ bắt nhau được thôi.

Nhưng ở nửa đường thì ai cũng thấy rõ cuộc đua chỉ ở giữa Antonin Magne và Fournier nghĩa là một anh vô địch có tiếng và một thiếu niên hi vọng của nước Pháp bấy giờ. Fournier bắt được ba người đi trước mình, từ lúc phát chạy cho đến khi bắt được thì đi nước lớn, nằm sát trên xe, chạy thiệt mau.

Đi hạng tư mà về hạng nhứt Fournier đã thấy có thắng trong tay thứ nhứt là khi về tới mứt nghỉ giờ của mình chỉ có 3 giờ 36 phút và 56 sao mà mấy người kia thì thua xa lắm. Ta cứ lấy cái cớ rằng người khả hơn hết trong đám đó là Montero mà chạy đến 5 giờ 40 phút 40 sao nghĩa là thua đến bốn phút thì đủ biết. Fournier chỉ còn ngồi chờ Antonin Magne mà thôi vì có giấy thép ở mấy chỗ đánh về trường đua Baffalo cho hay rằng Magne dọc đường cũng bắt được ba người là Reby, Mersh và Dictus và trong đám đó chỉ có Rebry là theo được ở sau một trăm thước thôi.

Antonin Magne phát chạy đi nước lớn không hăng Fournier nên trong hành chục cây số đầu thua 30 sao rồi 100 cây số thì thua một phút rưỡi, nghĩa là chỉ còn có 40 cây số nữa.

Song Antonin Magne tới Villacoublay nghe người ta nói Fournier ít giỏi biết mình không đi nước lớn thì phải thua nên rút trong mấy cái dốc ở đó và chỉ trong 40 cây số chót mà Antonin Magne đoạt giải Grand Prix des Nations. Bốn chục cây số đó Magne chỉ đi có 40 phút nếu ta cứ tính vòng đồc, vòng queo, vòng người ta đông vì về gần tới Paris thì chắc hẳn trong hoàn cầu không có một anh đua xe máy nhà nghề nào mà làm được cả.

Nên về tới Buffalo rồi thì thiên hạ hết sức hoan nghênh. Đây là sắp hạng cuộc đua đó:

Hạng nhứt Antonin Magne, cỡi xe *France Sport* chạy 3 giờ 35 phút 57 sao, trung bình 38 cây số 900 một giờ.

Hạng nhì: Fournier, cỡi xe *Thomann* chạy 3 giờ 36 phút 5 6 sao 1/5.

Hạng ba: Monters. Hạng tư: Rebus. Hạng năm: Cazullani. Hạng sáu: Goduiat. Hạng bảy: Dictus. Hạng tám: Mauria Richard. Hạng chín: Salazard. Hạng mười: Mersh

* * *

Trong cuộc đua nầy người ta thất vọng hơn hết là Le Calvez người đã thắng năm ngoái, năm nay chạy rất lối thôi, về tới hạng 14. Cô lẽ không có Francis Pelissier đi sau lưng nên anh ta đua không được.

Đáng khen Relry bị Antonin Magne bắt được mà không ngã lòng còn rảng theo về đoạt được hạng tư.

Magne năm nay đua đủ các cuộc đua lớn đường trường nhỏ thắng cuộc đua vòng Pháp-quốc và cuộc đua nầy, về hạng nhì cuộc tranh vô-địch Pháp-quốc và cuộc đua Circuit de Paris nên đáng gọi là tay đua có thành tích nhứt trong hoàn cầu bây giờ. Hết mùa nầy Magne đã thành là một ông nhà giàu nhỏ, lo cưới vợ mà dựng nghiệp làm ăn. Năm nay Magne đã lớn tuổi rồi nên có lẽ mùa tới sẽ từ chối mà không dự cuộc đua vòng Pháp quốc năm 1935 nữa.

Kết quả lạ đời

Trong cuộc tranh giải nitropa Cup vừa rồi ở bên Âu-châu, cuộc tranh giải nầy mở ra cho hai hội giỏi mỗi nước ở Trung Âu thì hội Sparta với hội Hungaria gặp nhau đá bốn trận mà không phân thắng bại. Không còn ngày giờ rảnh nữa nên hai bên đều ưng thuận cho bắt thăm. Hội Sparta được đi còn hội Hungaria bị bỏi tên.

Đó là một cái kết quả lạ trong làng đá banh quốc tế. Cuộc tranh giải nầy còn lại hai hội đi độ chung kết là First Vienna vô-địch Áo-quốc và Bologna hạng nhì của Y-đại-lợi. Hội có hi-vọng hơn hì là Juventus de Turin là hội cũ Orva, Borel, Monti bị thua Vienna Anh Monti qua bên Áo bị người ta chơi dữ lại. Cuộc đó sẽ vô cô trả.

MÙA ĐÁ BANH NHÀ NGHỀ PHÁP-QUỐC (năm 1934-1935)

Mùa đá banh nhà nghề của Pháp quốc, khai-mạc được một tháng đúng. Năm nay là năm thứ ba, Pháp có hạng nhà nghề nên làng đá banh của họ có phần bảo hưng lắm. Người ta không lạ gì nếu trong hai ba năm nữa Pháp sẽ vượt lên làm một nước thượng vỉ hùng cường trong làng đá banh của Âu-châu. Vậy trong mùa nầy, ta cũng nên dòm thử hàng ng. của mấy đội banh có tiếng ở nên đó.

Hội Sète

Tức nhiên ta phải nói đến hội F. C. de Sète trước vì hội nầy là vô-địch Pháp quốc mà lại thắng giải túc cầu năm 1933-34. Một cái thành tích từ xưa đến nay chưa có hội nào được cả. Nhưng năm nay chỉ mất có một trường là Lukacs mà hội nầy hình như đang phải qua một thời kỳ khó khăn lắm vậy. Hội Sète bán Lukacs cho Olympique Lillois làm cho hội nầy trở nên mạnh mẽ nhiều hơn nữa mà trái lại Sète không có tiền đạo trung trường. Một hội đá banh mà không đá vô cứa người ta tự nhiên chẳng cự hoài sao cho được?

Kalmar
tiếp tăng trung trường của Schaus

Vậy nên như Sète không sưu tập chắc năm nay ở trong tóan sau của tốp nhà nghề chớ không trông gì thắng ai cho được. Tuy trong hội cũng còn Beck, Llense Bukoui Gabrillargue là mấy người sao năm ngoái song hội mất nhiều phần hào hứng lắm. Hội Sète, hạng chót cuộc sắp hạng bảy giờ (classement). Nhà vô địch mà coi lối thế quá.

Hội Olympique de Marseille

Hội Olympique de Marseille là hội thứ nhì ở bân thâo của nước Pháp mùa rồi, đi đến độ chung kết cuộc tranh giải túc cầu mà lại gần đoạt được chức vô địch năm nay cũng chỉ giữ những cầu trường cũ của mình chớ không thể ai vô lạ, chỉ có cho tiếp trung ương là Drucker về xứ sang nhờ có người Áo là Schloupeck về thế nên coi mạnh mẽ hơn. Tiền đạo trung ương là Boyer lớn tuổi rồi nên xin nghỉ luôn nhường chỗ của mình cho nhà thiếu niên là Roviglione cũng là người Pháp.

Hội Sochaux

Mùa nầy hội Sochaux đã làm ho náo động làng đá banh nước Pháp là đi qua tận bên Uruguay mà mua cho được tiền đạo trung ương quốc tế là Dubart người gốc lợi Arsenal đang thèm muốn từ hồi lâu nay. Tuy hội Sochaux lưu vực lên hạng nhứt song [illegible] mà làm sao hội đó cũng ở trong ba hội đầu vì hàng ngũ coi dữ quá. Dưới thủ thành thì mua Wagner của hội Hyères. Hậu tập có Mattler, thủ quân của hội đại biểu Pháp-quốc và Lallouet hồi trước của hội Red Star trong hàng tiếp ứng có Gougain là thiếu niên hi vọng của nước Pháp, nay mai gì cũng sẽ đổi áo tam tài của hội đại biểu. Ở giữa có Ross người xứ Uruguay bên mặt có Lehman. Rồi trên hàng tiền đạo thì lại có năm anh cầu-trường quốc tế mà lại là hàng tiền đạo giả mất hơn hết bảy giờ bên nước Pháp. Góc mặt là Triolo Abegglen, tuyển thủ của Thụy sĩ, hữu nội là Courtois, cầu trường quốc tế của Pháp, tiền đạo trung trung là Dubart, tả nội là Meschinot, tuyển thủ của Pháp còn góc rải là Leslie tuyển thủ của Anh quốc.

Ngoài năm người đó ra, hàng tiền đạo lại còn có ba tướng đi đạo phòng hờ là Finot, của hội đại biểu Pháp, Dumas của thành Paris tuyển mấy lần và Williams ấu tướng của một hội nhà nghề bên Anh.

Hội Olimpique Lillois

Hội O. L. vô địch nhà nghề Pháp quốc năm 1932-1933, năm nay cũng mạnh mẽ như trước song mất cây trụ đỡng là tiếp ứng trung ương Margowan. Thủ thành cũng còn là Desfosses, tay trường thủ vạn năng của hội đại biểu Pháp quốc; hậu tập có Van Desreu và Beaucourt, tiếp ứng có Delassus, Winder thế cho Mac Gouwan, Loutent. Còn hàng tiền đạo có năm người chắc không kém tiền đạo Sochaux: Decottignies, Simony, Lukacs, Bepinger và Wickelmans. Song hễ lệ chỉ cho có ba người xứ là nên chắc hàng tiền đạo sắp Decottignies, Simony, Lukacs, Wickelmans và Delannoy.

Hội Olympique Lillois phía dưới mạnh hơn Sochaut.

Hội R C. Strasbourg

Hội R.C. Strasbourg ở 2me série mới lên năm nay mà sao đá hay quá, hãy giờ đang chiếm số một trong bản thảo. Toàn ở kịp chỉ có đổi vài người vậy thôi. Trong hội không có những cầu trường có danh mà chỉ có những người hết lòng vì hội. Trong đám đó chỉ có Kettler là cầu trường quốc tế thôi. Coi đó cũng đủ biết rằng không cầu có cầu trường có danh mà hội mới hay được đâu.

Hội Redstar

Hội Redstar, Annam mình thường nghe tiếng nhiều là hội đá banh đân đi nhứt bên Pháp, năm rồi ở 2me série năm nay mới lên được. Trong hội cũng nhiều cầu trường quốc tế như nầy hội giỏi kia vậy. Thủ thành là Thépot của hội đại biểu Pháp năm rồi, hậu tập là Mairesse và Andoire cũng là cầu trường của hội đại biểu Pháp.

Nicolas
tiền đạo trung ương của hội Rouen và của hết đại biểu Pháp

Hàng tiếp ứng có Poirier và Chantre cũng đều là cầu trường quốc tế, ở giữa có người Anh là Thurley danh tiếng bên Luân-Đôn lắm.

Hàng tiền đạo có Aston cầu trường quốc tế của Pháp, Sas của Hongrie, Bertand của Pháp, Pinel của Pháp và Langillier là thủ quân của hội tam tài năm 1932.

Hội Red Star năm nay rất có hi vọng đoạt giải túc cầu lắm, và các hội phải coi chừng hộ.

Hội Excelsoir

Hội Excelsoir thắng giải túc cầu Pháp quốc năm 1932 là hội đá banh bây giờ có lẽ là lạ lùng hơn hết bên Pháp về đấu mùa của họ thì đó mà cuối mùa của họ hư hay vô song, đá nhiều trận xuất sắc, nhớ cầu trường sung sức lắm nên hội nào cũng sợ cả.

Thủ thành cũng còn Gianelloni của họ từ mùa năm nay. Hậu tại cũng còn là cặp Paynô và Dhulos. Song họ mạnh nhứt là nhờ hàng tiếp ứng có một người ở gần bay nhứt cả Á châu bây giờ là Kalmar.

Người nầy là bạn đồng hương của Lukacs. Xứ Hongrie, có trung tâm vách thành, công cũng hay mà thủ quân giỏi. Đã vậy mà hội Excelsior lại còn có hai tiếp ứng hai bên là Delmer và Lutier đều là tướng của hội đại biểu Pháp quốc mùa rồi, ngôn thuật cao cường. Hàng tiếp ứng nầy hay nhứt bên Pháp mà là là cái sức mạnh của hội Excelsoir trong mấy mùa sau nầy:

Trên tiền đạo có Sérember và Van Canneghem là cầu trường hi vọng của Pháp lại có Hungrois Ao tướng phòng hộ của Wunderteam hồi trước.

Hội F. C. Rouen

Hội F. C. Rouen là con cưng của làng đá banh nước Pháp năm nay còn ở 2e série không chịu lên, kết bình Tổng cuộc một việc ở giữa mùa rồi. Hội Rouen chỉ lo tập dượt cầu tướng thiếu-niên của hội mình từ mấy năm nay nhờ viên huấn luyện là Vago lắm nên bây giờ những thiếu niên đó đã mạnh mẽ làm cho hội trở nên cường thạnh. Cái hàng tiền đạo danh tiếng Taillis, Blondel, Nicolas, Rio, Lhermine là cái kết quả công lao tập luyện của Vago nay trong đám đó có ba cầu tướng quốc tế A là ba người sau còn hai người đầu được lựa trong hội. France B.

Mà cả năm chỉ là năm người Pháp. Vì hội Rouen không chín mùa cầu tướng ở ngoài. Năm ngoái đây thấy trong hội mình thiệt yếu mới chịu mua Weinbardt thủ thành. Năm nay có thêm hậu tập người Hongrois là Mazlonka. Còn kỳ dư tiếp ứng và tiền đạo đều là người Pháp hết.

Tiếp ứng trung ương là Taileyrak năm tới có lẽ đựa lựa vào hội đại biểu Pháp vì anh ta vẫn là hi vọng lớn của nước tam tài. Mà tiếp ứng bên trái là Antoinette cũng vậy.

Một hội như vậy ước đã với hội nghề nghề của Anh cũng cho chấn thua đâu.

Những tin thể thao xa gần trong tuần lễ vừa qua

Thứ hai 1er Octobre

Đô banh. — Tại sân Wembley ở thành Londres, đại biểu Anh quốc thắng hội đại biểu Galles 4-1. Hội đại biểu Galles thắng năm cuộc tranh giải quốc tế. Song không biết có vì năm nay thua Anh đậm quá.

Tennis. — Lục bao đăng tên trăng Cochet đã xuống tàu Chenonceaux mà đi Thương-Hải và sẽ ghé Saigon [illegible] tháng nầy. Không biết mình sẽ có diệp xem nhà cựu vô địch hoàn cầu đánh bay không.

— Bousas đoạt chức vô địch Paris đã độ chung kết thắng Martin Legeay 6-4, 6-3 và 6-1. Trong độ bán kết thì Boussus thắng Ellmer còn Martin Legeax thắng Gentien.

Trong cuộc đánh đơn đàn bà thì có cô Pavel thắng bà Mathieu 1-6, 6-2 và 6-1. Song bà Mathieu bị bịnh đánh đôi đàn ông thì Marcel Bernard và Boussus thắng Borotra-Boussus [illegible], 6-2, 5-7 và 6-1. Marcel Bernard đánh trận nầy hay lắm.

Đánh bỏ. — Võ sĩ Đức là Heuser thắng võ sĩ Pháp Lauriot tại Berlin, nhưng chỉ thắng points chớ không đánh ngã được.

Xe hơi. — Nhà vô địch Kaye Don bị Phúc ám ý an tòa sở, phạt bốn tháng tù vì tội làm hại mạng người.

(Coi qua trương 4)

ĐOÀN-THIÊN THỂ-THAO

BÓ HOA GIẤY

(Tặng anh Trương-vinh-Các nhà quản quân Ping-Pong Nam-Kỳ.)

Thôi rồi chiều hôm ấy Lan cầm cụi ngồi làm mấy cánh hoa giấy. Ngoài sổ bỗng lại có tiếng gõ đàn chim sẻ rủ nhau về ở lìu lo. Lan giựt mình nàng trông ra vườn hoa, cặp mắt xanh nên đưa theo con bướm vàng đang lượn trên chóm cúc trắng. Rồi Lan cười; nàng cười rất tự đắc ngọn gió thoang thoảng đưa đến mùi nàng những mùi hương thơm ngào-ngạt. Lan thích ý lắm, nàng nghĩ mai đây ngày tranh giải vô-địch Ping-Pong, người ta sẽ đem chiếc lọ có cặm hoa giấy của chính tay nàng làm ra để trước mặt các nhà quản-quân Nam-Kỳ còn gì cho nàng hãn-hạnh bằng. Hãn-hạnh hơn nữa là cái lọ hoa ấy nó sẽ về tay của một nhà quản quân năm giỏi. Mà nhà quản-quân mà với ý Lan trông có lẽ là mình, người yêu nhất đời của Lan.

Sau khi cặm một cành hoa chót vào chiếc lọ phơ-sê, Lan ngã mình mỉm cười. Đôi mắt nàng cứ nhìn chiếc lọ không nháy. Thoạt trong thới gian yên lặng, người ta nghe có tiếng của nàng lanh-lảnh hát bài « J'ai deuxa-nours », nàng vừa hát vừa quay-quản nhẩy quanh quanh cái bàn có để chiếc lọ.

Bỗng nàng lại im, nàng trở mình ngồi lại trên ghế xích đu và bắt đầu nàng ôm lấy cái mẫu đôi đi vẫng của nàng, cái mẫu đôi mà nàng tự cho là vô cùng êm-ả, êm-ả như mặt nước của mùa Thu trong vắt, phẳng lỳ. Thì cách đây sáu tháng có lần Minh đến thăm anh nàng và chàng rủ gặp ngay bữa anh nàng vắng mặt, mà chính trong lúc đó nàng và Thanh con bà phán T. đang dượt Ping-Pong. Trông thấy chi em nàng chơi, Minh lửa cười, rồi Thanh mắc cỡ đến đỏ mặt. Nhưng Lan thì lại trái hẳn, nàng không lộ vẻ e-lệ thẹn thùng cả cho đặng trả đũa với anh chàng tinh ranh nầy, mình mới mới anh cũng nàng dượt chơi vài sết (sets) cho biết tài cao hạ. Vã có lẽ nàng đã tưởng rằng Minh không đủ tài để thắng đặng nổi đấu nàng lắm to vì Minh là vô địch Ping-Pong ở tỉnh của nàng mà nàng không biết.

Tuy nhiên sau khi nàng bị Minh hại rồi, nàng mới chịu nhường lại trai và có lời mời chàng, vì tính hạn thân với anh nàng mà đến nhà nàng thường để giúm nàng trong mỗi lúc chàng rảnh việc. Ai hay gần ghi nhau thết rồi, cả hai ý hợp tâm đầu, phút chốc mà đôi thanh-niên nam-nữ ấy lại thành rạcập uyên-ương.

Bằng một hôm nàng và Minh cùng đưa nhau ra ngồi ở chỗ cội cây Thủ-ngữ, nhắm đến Tô-ô-man-can trăng trung tuần lâu-lâu soi mà trụ sâu-suối như bạn ngâu. Minh sẽ bảo cho nàng biết còn trong vòng mười đêm lửa nữa thì sắp lại ngày tranh giải cô-Bích Nam Kỳ năm 1934. Bản tổ chức nè cuộc tranh giải rất lớn lao nầy có cho chàng hay trước để tập dượt và có nhờ chàng giúp một món vật thưởng gì cũng nên. Có thể mà chàng tưởng chàng phải cho nàng hay, hầu nàng cứ đinh coi chàng đăng đàng bản tổ chức cái qua vì? Rất sang sướng. Lan vội-vã đáp lời bạn:

— Anh đừng lo! cái vật ấy để tôi giúp cho. Cần nhứt là anh phải chịu chơi xanh để có đủ ngày mà tập dượt. Thế là bắt đầu từ đêm hôm ấy ra về Lan rán hết sức làm mấy bó hoa giấy để cầm nào cái lọ phơ-lê của nhà nàn, mà nàng định sẽ đem tặng cho bản tổ chức cuộc tranh giải vô địch Nam kỳ về môn Ping-pong sắp tới đây. Lan cũng hy vọng rằng như vô đ ch trong giới nầy sẽ là Minh.

... Rồi thời gian qua mau lẹ. Tất-bật đã đến ngày mở cuộc tranh giải. Minh bị loại ở vòng thứ hai (2e tour). Ôi! còn gì làm cho Lan thất vọng bằng. Ra vẻ nàng chẳng tiếc cái lọ của nàng tặng, mà nàng lại tiếc bó hoa giấy của nàng đã giấy công tâm cố để dâng cho người yêu. Đã trói ơi!.... Ai có để Minh đó bệt thế kia, Minh phụ lòng nàng un cậy rằng chàng sẽ lam rạng danh cho tỉnh của chàng đó nàng ở.

Minh để đăng lắm, vì hay đâm mày lúc sau nầy chàng không lo tập dượt như lúc của nàng thuyền, mà ngày lần đêm chàng cứ miệt mài theo những cuộc truy-hoan, theo thần mây trắng; chàng lắm nghe theo chàng bạn vì bọn nầy muốn gây sự thất danh cho chàng.

Thế rồi chiều hôm ấy ngoài của sổ bỗng lại có tiếng của đàn chim sẻ rủ nhau về ở lìu lo! Lan trông ra vườn, nàng thấy con bướm vàng đang lượn trên chóm cúc trắng. Rồi Lan cuối đầu thở ra, cái cảnh êm đềm dẫy đầu hạnh phúc ngày xưa nàng không còn hy-vọng sẽ gặp lại nữa. Bên cạnh một cái bàn bắt tựa cửa sổ Lan cũng mải cặm cụi làm việc. Nhưng lần nầy thay vì làm hoa giấy nàng chỉ có viết thơ để bắt tình Minh — người đã quy nên cho nàng bao nhiêu điều hất vọng.

Viết tại Saigon Janv 1934

VÂN-Đi.

ĐÁ BÁNH

Mùa 1934-35 đã khai mạc

Buổi chiều chúa-nhựt rồi là mùa đá banh 1934-35 đã khai-mạc. Mùa 1933-34 đã là sự đi vắng rồi, hội Victoria đam chức vô địch của mình để ra tranh ha.

Trên sân Lareyniere có hai trận đá. Trận đầu hội U.C.I.A. thắng Paul-Bert một bàn trơn. Hội U.C. I.A. là hội cũ mấy người làm bằng mới ở đây, mới lập và ra mắt năm nầy trong đó thấy có Thorm và Sanh là trội hơn hết. Tiền-đạo nhờ có Sanh nên banh xuống lần nào cũng nguy cấp cho bên nghịch, song chúng tôi phải nói thêm rằng phía dưới Paul-Bert yếu lắm, đâu cho đã với hội nào cũng có thể xâm lấn được chớ không phải chỉ U.C.I.A. không đâu. Bên Paul-Bert cũng có thể gỡ được một bàn trong nửa giờ sau song tại tiền-đạo lụp chụp lắm. Nhưng cái tỷ số đó cũng tùng rồi, hội U.C.I.A. đáng ăn cuộc.

Trận sau ngồi sao Gindinh đi với hội Saigon Sport. Gindinh thì không thấy đổi ai bao nhiêu. Còn Saigon Sport thì cầu tướng bỏ trước đi mất hết nên đem những người còn ở dưới ở kịp lên đã.

Vậy bão không thua Gindinh năm bàn trơn sao được?

Gindinh đó nầy hết hậu tập rồi sao Gindinh có thể Lâm vô Giỏi?

Lâm thì cũng được đi vì thường thường tiếp ứng trung trung lớn tuổi xuống đường hậu tập, song Gindinh nhỏ còn nhiều hậu tập khác nữa mà. Người ta nói Ngôi sao Gindinh ở Saigon đây là giàu hậu tập hơn hết.

Tiếp ứng thì thấy đã Utch ở giữa. Utch không phải là tiếp ứng trung ương song đã với Saigon Sport cũng không hiểm nghèo gì nên Utch đã được.

Chớ đã với mấy hội khác thì chúng tôi không biết nên để Utch đứng chỗ trương nhiệm đó không. Chẳng bên nầy cũng không đở mà bên kia Hồ cũng đã được.

Trận tiền đạo có một đều đáng tiếc là đem Ngà tuổi ra ngoài gốc ngon.

(Coi qua trương 4)

TIỂU-THUYẾT CỦA BƯỚC-NHÀ-NAM SỐ 12

BÁO THÙ SÂU ĐỘC!

CỦA ĐÀO-PHỤNG-DU (TÂN-AN)

Mẹ Thế Phương vừa rên vừa trối lối: «Con ơi! tôi xin mấy hôm nay đã liệt 12 đồng, còn lại 3 đồng mà còn cất dưới gối đây; mấy hôm nay đau quá song không dám đem ra trên xái vì mẹ biết mang mẹ đã cùng rồi; đến đác có bề nào thì với số tiền đó cho con có mà mua một tôi chiếu bốn tấm vàng để chôn mẹ khỏi phải vay mượn của ai. Nay con muốn đi, thì chẳng nên làm việc cầu may; mẹ đưa cho con lất số bạc đó, nhờ trời cho thầy hai xiên lôn?, có lẽ mẹ mừng mà lành bình đông, chẻ thầy chẳng xót thương đến con nhà nghèo thì chắc mẹ không còn xông được nữa. Nhà đâu ở? Ruộng đâu làm thì chi còn có một lẽ chết mà thôi.

Trông điềm ba đói, ra đáp tàu đi Saigon, chứa chang hi vọng. trông mau đến Saigon, để gặp Thành Phát mà tỏ hết việc nhà, rồi đem tin lành về cùng mẹ. Hỏi thăm tiền tới nhà Thành Phát: chục đã ba ngày rồi mà Thành-Phát chưa cho vô, mỗi khi thì đứa ở nói: «Thầy tôi mắc nghề, thầy tôi mắc đi chơi» khi thì «thầy tôi có khách, thầy tôi sửa soạn đi làm việc».

Thế Phương vì chờ đợi mà ba đồng bạc của mẹ đưa lớp trả tiền tàu lớp mua ăn uống mà còn có hai cắt mỗi. Với hai cắt mỗi đó mà nếu phải chờ mấy ngày nữa thì làm sao đủ để ăn cơm, làm sao mà sống cầm cự giữa chốn đô hội. Thế Phương ngồi dựa lưng vào rào, ép mặt vào tay khóc, thỉnh linh nghe tiếng kêu cho vô. Lòng mừng quá đỗi! Thầy hai mở rãnh thấy hai đi cho mình vô thì có lẽ thầy hai đang vui rỡ đây thầy sẽ chiếu cố đến gia quyến mình, thầy sẽ hướng nhà cho không biết chừng mà thầy còn cho mình tiền để đi về tàu rước. Mà không cần mang cho thầy thương thầy hai ít một tiếng, rồi mình ra cửa mua hai các bánh mì để ăn, đi bộ lần về nhà. Vui lắm không biết mới ăn mà»!

Thế Phương hăng cần nghỉ lòng càng phơi phơ nhẹ gót theo tên tớ vào nhà.

X. Thất vọng

Tại nghiệp cho Thế Phương cón nhớ tánh lành vẫn còn trông ai cũng thiệt thà cũng hiền lành như mình, cũng xích tử chi tâm như mình, không đề rằng phải một phen thất vọng. Nhơn nghĩa nào qua nhơn nghĩa lên, miệng cho có đã cho họ xuống ngay lên xe, trả lấu kách sang tỉ thôi mặc kệ ai phải tàng gia bại sản, mặc kệ ai khốn cùng khốc hại. Thế Phương gặp mấy người trong ngân người như thế, có lẽ từ đây chẳng đưa giác cao dường, bạnh mắt mà dòm xem cái sự thật.

— Mầy là con của thầng cha Tịnh ở lối vườn sao? Mầy tính đi lên đây làm gì? Sao trường ở tới nhà mầy hai lần mà cha mầy không lo mà trả tất số lúa ruộng hữu. Cha mầy không biết rằng bình sanh tao ghét quân ăn cướp lắm, ý chỉ điền ở xa, làm mùa rồi giấu lúa bán lấy tiền lớn lưng rồi bỏ oán lên là nhà cháy, lúa bị sâu keo, bão lụt, con chết, và đau. Mầy lên đây làm gì nói mau đi?

— Dạ bẩm thầy em lên xin thầy xót thương đùm đề huồn lại mùa tới cha mẹ em như trời thôi tất số bạc cho thầy. Cách mấy tháng nay nhà em bị tai biến liền. Ba đứa em của em chết, mẹ em nằm bịnh không đậy nổi. Nhà em sa sút quá nên mới đám một phen thiếu thốn của thầy. Xin thầy thương đến bà của em cùng cô làm ruộng của thầy, đến nay cha mẹ em cũng làm ruộng của thầy. Năm chục năm nay không mua nào thiếu một các bạc. Nay cũng nguu gần ách nước tháng ba rồi trời đất bão bùn, nhà sập, người hư, dụng sự nguiệp lại chưa vững kẻ trầu chết, sân keo ăn phá lúa. Có cái khóa cùn đó mới đám k ông trên phận sự cùng thầy...

Thế Phương và nói và lạy. Thành Phát xây lưng ngồi lơ thầy làm thông ngôn lỏa, thầy chỉ có biết luật, ngoài ra thầy không muốn biết chi hết; mà luật thì ai thiếu của mình không thể trả nổi cũng là cùng đâu không muốn trả được phép kiện để thi hành nhà cửa.

Thành Phát trề môi mà rằng: mấy về mấy nói với tôi ăng cha Tịnh rằng không sớm là đong lúa ruộng thì sẽ coi tao, bộ thế hãy ăn cướp đã quen nên nay tinh muốn gạt. Để gì gạt được, tao công đâu giẫn đi.

Thế-Phương thất vọng đầy mình ra xuất, cái nông nổi thất vọng ấy không có bút mực nào tả ra cho đặng; song Thế-Phương gượng ngăn giọt lụy bước lại vườn ào! Thành Phát lấy cặp mắt khôn cùn mà thử làm cho xiêu lòng. Nhưng than ôi —, kẻ giàu sang có tai đề nghe tiếng bạc khoa, có nắt để xem giấy bạc. có lòng để oan tình làm giàu, ai mất nào mà nghe thấy cái của khổ của người, lòng nào mà xót thương người lâm nạn.

Thế-Phương và khóc và nói rằng: nếu thầy cho ba mẹ tôi giựt, xin cho tôi ở làm tôi mọi thế chưng, chừng nào cha mẹ tôi có số bạc tiền cho thầy tôi sẽ về. Cha mẹ tôi đã già, mẹ thì lại bịnh, mẹ tôi sẽ rầu mà chết nếu thầy không cho đi đâm.

Nhà tao tôi trai tớ gái không thiếu gì rước con qui ăn như mấy vào nhà mà làm chi. Bộ thế mấy muốn giếu sao chớ, cái hình tích mấy như vậy ở đăng mà trư hai trăm mấy chục đồng bạc sao

Cha mầy già, em mầy chết, mẹ mầy đau bộ thế tai tao sao chớ, đừng có nhiều lời —, mau đi về cho tao ba Tịnh hay — chưa nhứt tới — nếu nó cương ngạnh không đong lúa ruộng tao cho người xuống giết nha.

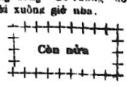

ĐÁ BÁNH

Mùa 1934-35 đã khai mạc

(Tiếp theo trương 5)

mặt. Ngà ở trong hay hơn, có điệp đá vô cửa nhiều hơn, còn ra ngoài thì chỉ đưa banh cho mấy người khác thôi chớ không làm gì khác hơn nữa. Ở trong thì có Thông, Thơ, một trở ng mọ khác đi là nội và Coln. Hưng tiền đạo như vậy có lẽ rồi đây Giadinh còn thay đổi nữa chớ chưa phải hết đâu vì thằng năm bàn không phải là chuyện khó làm mà nhỏ mấy trận đề như vậy mới thầy hội mình yếu chỗ nào để sửa đổi lại cho hơn khi trước nữa kia.

Saigon Sports không dùng được những người trong cơ binh nữa là vì mấy anh sân-đá đó từ rày không được đi đá mấy hội ngoài nên ta mới thấy có những hội như Stade, Stella, R.T.A. vân vân trở ra tranh giải lại. Mà cũng vì đó mà Saigon Sports không có cầu trở ng nên đã dở lắm.

Trong Cholon có bại trận nữa. Trận đấu A.E.T. thua C.A. Cholon vì đi trễ. Người ta đợi tới ba giờ rưỡi đúng. A.E.T. mới tới sân, trọng tài bèn kê thua song đề đá chơi hữa giờ, thắng C.A. Cholon được một bàn. Nếu đá được như thường thì A.E.T. còn thắng nhiều hơn nữa.

Trận sau Stade Militaire đá với Auto-Hall thắng hội nầy 4-2. Mội Stade đá coi hăng trăng hơn, cầu trở ng coi mạnh mẽ hơn, nhưng ngũ vững vàng chớ không ai thiệt dở. Thành ra nội hội coi đều đàn lắm. Bên Auto Hall thì huề được cũng lâu song sau rồi bị hai bàn chốt phải chịu thua trận đầu mùa nầy.

∴

TENNIT

Giải Huỳnh-văn-Giao

Giải Huỳnh-văn-Giao chưa nhứt tới khởi sự tranh. Hôm chủa nhựt rồi đã khởi-ô làng tên. Người dự tranh đông lắm, rồ ràng trong làng ten - nit Annam mình thiệt có đoàn thể để chống cự lại với Tổng-cuộc Namky.

Đánh đơn thấy có Thành đăng tên. Đánh đôi thì thấy có Ngài. Hai người nầy đều ở 4re série. Song họ nói rằng Tổng Cuộc chưa sắp hàng họ mà chính Ngài đã có đánh đơn kỳ tranh vô đích Nam kỳ rồi.

Đánh đơn thì có năm người nầy có hi vọng là Thường, Sáu, Trí, Vững và Thanh. Chắc giải đánh đơn không thoát khỏi một người trong năm người đó. Có Bảu (người banh của Cercle) song Bảu tầm thường mà lại gặp Trí ở quán đầu.

Đánh đôi thì giải Huỳnh-văn-Giao ở gần bốn cặp nầy Đông, Thành (Chim Woo), Khiêm-Trí (C. S. A), Tính-Bảy (Phù Lâm) và Sáu, Thường (Giadinh) Bốn cặp nầy làm đầu (têtes de series).

Nhưng hề-háo xa gần trong tuần lễ vừa qua

(Tiếp theo trương 3)

Thứ bảy 2 Octobre

Ten nit. - Cô Suzanne Lenglen, hoàng hậu làng ten nit cách mấy năm, trước bảy giờ đã qua hàng nhà nghề mới đây vì bịnh nên vào nhà thương cho quan thầy mổ bụng. Bịnh tình cả nói khá hơn.

Đá banh.— Theo điện tin đưa qua thì cuộc tranh giải nhà nghề hôm chủa nhựt vừa kết quả như vầy: Racing huề với Strasbourg 2-2, Marseille thắng Red Star 4-8, Canner thắng Mulhouse 5-0, Fives thắng Lille 2-1, Excelsior thắng Monpellier 2 - 0, Sochaux thắng Vines 1-0, Rennes thắng Antibes 4-1, Alès thắng Sète 3-0. Hội Strasbourg cũng còn dẫn đầu.

Thứ tư 3 Octobre

Đánh vô. - Có tin vô số M. Rivers người Mỹ mà ở Saigon đây nghe con đều biết thắng được vô số Fernandez. Cái bình tích đó sẽ làm cho Rivers được gặp nhiều người giỏi hơn nữa. Fernandez e một lúc được sắp vào hạng ba hạng tư trong hoàn cầu về hạng Legers.

Ten-nit. — Trận chung kết đánh đôi nam nữ cuộc tranh giải Paris thì bà Henrotin với Marion Leceay thắng bà Mathieu Grandguillot 4/6, 5/1, 6/1, 4/6 và 6/4.

Hàng-không. — Cuộc đua kiếm cầu kêu là cúp Gordon Bennett thì khi cầu Kocnisko cũ người Pologne đoạt giải nhứt trước khi cầu Wazawa tại thành Varsovie.

Thứ năm 4 Octobre

Ten - nít.— Các báo đăng tin Pétra là tuyển niên nam ngoài có đánh ở Saigon, tháng cuộc tranh giải ở 5 Quay Portriang, đánh hại Buzin ở chung hết 6-4 và 6-2. Buzin ở hạng 2er serie 3-6 của Pháp.

Thứ sáu 5 Octobre

Ten-nít.— Có tin rằng cô Leuglen đã bớt nhiều. Sau khi cô mổ rồi thì cô không bị rét và có lẽ sẽ lành mạnh trong chừng một tháng.

Đánh vô.—Tổng cuộc vạn quốc đã chiu cho Gaudel đánh với Marcel Thil mà tranh chức vô đích toàn cầu hạng Moyens. Hai người đều ở chung một hội và tập một thầy.

Thứ bảy 6 Octobre

Đua xe máy.— Tổng cuộc U.V.C. chọn Xã, Yên, Sâm và Lợi đi Bắc đua hai cuộc ở ngoài song có báo đăng tin rằng không biết Xã đi hay không.

Đá banh — Có tin ở Berlin đưa qua rằng trong kỳ tranh Vận-Động Hội Thế-giới 1936 nầy sẽ có đá banh song chỉ mở ra cho tài tử mà thôi.

Tilden sắp hạng

Bây không phải là Tilden sắp hạng mấy tay đánh vợt giỏi trong hoàng cầu mà chỉ nói rằng chắc hẳn bây giờ trong thế giới không có ai là tay đối thủ của Vines hết. Theo ý của Tilden thì Vines là số một trong hoàn cầu bây giờ mà Perry, Crawford, Von Cranu gì cũng không phải là tay đối thủ Nhưng có lẽ Tilden khiêm nhường, vì chắc hẳn là Vines bây giờ không đánh lại Tilden mà anh vô đích hoàn cầu năm nay là anh tennit «sắn vườn». lão trưởng của Hiệu chung quốc.

Rồi đây vô Annam sẽ phải tiêu giệt chăng?

Vì một vấn đề vô ta và vô tây mà hai nhà văn sĩ Thới và Thiệu lúc nọ phải một trường ẩu đả. Theo ý ngu của tôi trường thì vô ta không phải một môn gân dỡ, vì nhớ nó mà ngày nay chúng ta đặng một phe lịch sử cũng lý thú lắm nhỉ, kia, Trần hưng Đạo, Nguyễn-Huệ, Lý-thường-Kiệt vân vân... Gỡ ách nô lệ cho chúng ta dưới quyền cai trị của người Tàu.

Lấy nói mấy cái lý lẽ ấy đủ biết võ ta xưa kia cũng có thể cường quốc an bang, dựng nên từ chủ động chớ.

Nhưng sao ngày nay người ta lại cho nó là một môn gân, đó cũng vì mấy nguyên nhân sau nầy:

1- Lẽ thứ nhứt chúng ta không được tập luyện và nghệ môt cách tự do.

2- Nếu có học được thì cũng hoang phế, không tập luyện thường như võ tây vì phần nhiều dân ta là dân lao động, dầu cho biết võ cũng để đó, chớ có nói gạo tính mầm rồi khi có vô đài lên họ bảo là võ sĩ. Coi như võ tây nó muốn thành một anh võ sĩ thì phải luyện tập làm sao đánh cho mạnh, chụp đón cho tay, bởi vậy bởi rằng võ ta được được phép đánh roi, hoặc đa, đánh cù chỗ, đánh cơ đầu (coup de tête) còn lý dư ta là được quyền đánh dưới thắt lưng, nhưng mà sao ta đề đầu với mặt anh võ sĩ tây lại phân tuất hai? Vì lẽ mình không đủ sức chịu nổi cái bàn tay đánh như búa sắt kia mà.

3- Võ võ đài xử ta coi càng thêm chán, có nhiều võ sĩ lên tỉ thi, làm coi như thì oán nhau đã lâu nên hễ xáp lại đánh thì không khác nào đánh lộn ở ngoài đường vậy. Đánh lu đánh ế, không có bộ điệu gì kêu là nghề võ cả. Hai nhứt là khán giả ở ngoài nhiều khi đương chong bộ võ thế, võ sĩ nọ đương lưa thế đặng đánh, thì ở ngoài nghe la ó: võ vô, lấm lúc nhột quá phải vô đánh thành thử trên võ đài không khỏi không lỗi nơi hai võ sĩ. Còn một điều thương tâm như: cho võ sĩ ta, thắng thì được cúp hay là tiền bạc chi chút đinh; còn bề thì ôi thôi! không có một xu động viên thưởng, chớ như võ ông người, đánh một trận cũng thế có ít nữa đã năm ba chục chẵn. luân đấu thắng hay là bại.

4- Nghề võ cũng là một môn thể thao, nhưng phần nhiều võ sĩ ta hễ thua thì hay kết oán sanh thù, lập phe lập đảng, rồi sanh làm chem. Vậy trước hết nên nhìn em muốn cho nghề thuần của nước mình bước lên một nấc trên đường tân bộ, thì bây nên bỏ mấy cái tư cách hẹn ấy đi.

5- Còn nói gì mấy ông thầy dạy và ở xứ ta làm khó làm do cho học trò mất sạc, rồi đến chừng đau thì đầu đầu đau đuôi, xin đề cầu phương ngăn cứu rỗi «Nghề võ quán thế».

Mấy nguyên nhân trên đây đủ thấy võ của ta phải kém các nước và từ đây chắc có lẽ phải tiêu giệt lâu lắn.

Đội hữu-Du

MAU MAU KẺO HẾT

ĐÃ CÓ: CATALOGUE MỚI

về các kiểu giầy FANTAISIE của quý ông, và các kiểu giầy KIM THỜI của quý bà.

Nên biên ngay thơ về lấy.

Yên ngựa toàn bộ đa hang nhứt chỉ có 16$00.

PHONG-TAI 43 RUE DES PIPES HANOI (1127)

Saigon, 5 Octobre 1934

M. HUỲNH-THÀNH

Chủ tiệm Van-An-Đường

89 rue de Douaumont Saigon

Bột xa ở đây, hễ thấy đờ thì chê, còn giới hay thì khen. Ấy là lẽ tự nhiên không thể tránh được. Ông cho tôi nhớn lại: từ mấy năm sau nầy lớn về ở quận Cầu mười thì người nhà tôi thường dùng thuốc tiệm của ông mà thôi. Lớn nhỏ đều nhờ thuốc của ông lắm vậy. Thật là thuốc khá hay. Nhứt là thuốc ho con nít và thuốc ho người lớn. Mỗi khi bị cảm mạo phong sương sanh chứng ho, thì chỉ nhờ mấy hiệu thuốc của ông mà tiêu bịnh và lại trong hồi nóng nhiệt và bịnh ban thì hiệu thuốc «tiêu-ban thối nhiệt» của ông rất là thần hiệu. Cái hiệu thuốc ho sắc vàng của ông cũng nên nhắt lại, thật là hiệu nghiệm, mà chất là ít ai lưu ý mà dùng.

Vậy, nên tôi xin đề ít lời mà tăng cơ ông và giới thiệu cùng đồng bào những hiệu thuốc kể trên đây đã rẻ lại hay.

Từ-văn-Hiếm

N° 149 rue Douaumont SAIGON

CÁC GA XE ĐIỆN

từ Bình tây đến Thủ đầu một và đến Hóc môn

Đều có bán các món thuốc linh nghiệm quí vị đã từng dùng của nhà thuốc VÕ-VĂN-VÂN Thủ đầu một hiệu «THẮNG NHỎ CHE DÙ».

Là việc rất tiện cho quí vị muốn dùng ở gần đâu mua đó.

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC PHÒNG kính cáo

CHỐNG VỚI NẠN KINH TẾ

0$27 0$27

Sữa bổ nhân sanh bổ hiết vô ngôn nhất.

Đều gửi được chịu cho nhà nước trong 1933, cho các đại học-đường, nhà bảo-sanh, nhà thương con nít, nhà phước thiện. Cho viện lớn toàn khắp Đông Dương đều có bán.

FRÉXOR

2 rue MAC-MAHON /43 Quai de BELGIQUE tel 233

Thuốc điếu hiệu TAM KỲ

Thuốc hút không khô cổ, mùi thơm giá thật rẻ

Cie INDOCHINOISE DES TABAC 17 Bd Kitchener SAIGON

MỘT SỰ GIÚP VUI

Hiệu XƯƠNG-MẬU, số 38-35, đường Sanh-Hòa, Cholon, làm đại lý độc quyền bột VỊ-MẬU, ở bên Shanghai chế ra, để nêm các món đồ ăn chay và ăn mặn rất ngon và bổ, xin cho bà con hay rằng: từ rày sắp tới trong mỗi cái hộp bột VỊ-MẬU thiết hay là ve, đều có bỏ một miếng giấy thưởng, (ăn bột hết mới thấy) nếu vị nào có được 12 miếng giấy thưởng, đem lại đổi lấy một hộp hay là một ve bột VỊ-MẬU, tùy theo giấy thưởng

Bột nầy có để bán khắp ba kỳ, mấy tiệm chạp phố đều có bán, muốn đổi lấy hộp bột VỊ-MẬU, mua đâu cứ đổi đó.

Có mua xin chư-tôn nhìn cho kỹ cái nhãn BÔNG-SEN ở trên cái nắp hộp.

Nhà buôn XƯƠNG-MẬU 38 35, đường Sanh Hòa, Cholon

(1108)

MUỐN SÁNG

Vì 2 tiệm coi không xiết nổi muốn sáng lại một tiệm ở đường Espagne số 175-177 hiện thời có 27 người ăn pension cơm Annam, mỗi người 14$.00 mỗi tháng và có bán đồ thuốc ăn uống hàng ngày được nhiều người hoan nghênh chế thị tới và có tên tuổi 12 năm rồi ta gần đây biết.

Xin đọc nơi NGUYỄN-VĂN-BÁO, 76, Bd. Bonnard — SAIGON.

LÀNH NHUNG BÔNG

Giá cũ 5$00

Giá mới 4 50

TÔI XIN CHỊU 1000$00 (MỘT NGÀN ĐỒNG VÀNG)

cho người Annam nào lấy cách khoa-học (démontrer scientifiquement) mà chỉ rõ rằng có thứ lành đen nào tốt hơn:

LÀNH NHUNG

62, BOULEVARD BONARD — SAIGON

126, RUE D'ESPAGNE — SAIGON

Vì bán chạy lắm nên tôi sục giá xuống

LÀNH NHUNG TRƠN

Giá cũ 4$50

Giá mới 4 00

LỊCH-SỬ DẤU HIỆU CHỮ « VẠN »

Nhiều người thấy Phật-giáo làm nay lấy dấu hiệu chữ «Vạn» làm biểu ký cho đạo Phật, và hiện nay đăng Hit-lê ở Đức cũng dùng chữ «Vạn» làm hiệu riêng chắc muốn biết cái lịch của «Vạn» là thế' nào.

Vậy hôm nay chúng tôi xin dưng cho chư độc giả một bài khảo cứu về lịch sử chữ «Vạn» Chữ «Vạn» của đăng Hit-lê

Đăng Hit-lê ở Đức hiện giờ dùng chữ «Vạn» làm hiệu riêng

Chữ «Vạn» của đăng Hit-lê là một thứ «chữ thập có móc» (*Croix à Crochets*) theo cách gọi của người Đức.

Từ ngày mà chữ «Vạn» lộ lên trên những lá cờ của đăng-viên Hit-lê thì khắp cả thế-giới đều biết chữ «Vạn».

Việc bọn đăng-viên Hit-lê ở Đức lấy chữ «Vạn» làm dấu hiệu đó không phải việc mới là gì đâu.

Trước hồi Âu-châu đại-chiến đây, có nhiều hội siêu-hình-học như hội thần-linh, hội thông-thiên hội nhân-đạo, cũng đã lấy chữ «Vạn» làm dấu hiệu rồi.

Mấy hội ấy đều biết rằng chữ Vạn là cái dấu hiệu rất phổ thông của phật-giáo ở Ấn-độ và ở Trung hoa. Trong các chùa Phật người ta có thể trông thấy trên nhiều tượng của đức Phật Cổ cái dấu chữ «Vạn».

Ở Đức trong mấy năm trước hồi Âu chiến, có những hội có mục-đích bảo chũng giống người Đức hay người Nhựt-nhi-mãn đã biết dùng đến chữ «Vạn» rồi.

Trước hết Wilhelm Sebwaner dùng chữ «vạn» để trên hiệu tờ báo-chũng *Der Volker Zischer*(giáo-dục dân). Sau lại đến năm 1908 Guido List mới xuất bản cuốn *Geheimnis der Kunier* (bí mật của Rames) cũng dùng dấu hiệu chữ «vạn» in trên bìa sách.

Vào thuở trước, bọn thanh niên Đức đăng dấu hiệu chữ «vạn» là cốt để tiêu biểu cho sự cứu khổ và cho nền văn minh của họ. Trong lúc ấy bọn chiến sĩ ở Baltique và đội binh *Brigade Ehrhardt* đều đội thứ nón sắt có chữ «vạn» ở trên.

Nhưng xét ra cái dấu hiệu chữ «vạn» không phải dấu hiệu riêng của dân tộc Đức đâu.

Nó có từ hồi các dân tộc cổ đi di-cư lận.

Người ta đã tìm thấy trên cái hòm của vị tổ tướng La-mã *Stilicon* (1) ở trên những đền tháp cổ của giòng *Francs* ở Pháp, và ở trên nhiều nấm mồ của tín-đồ đạo Thiên chúa trong những nghĩa địa Catacombes ở La-mã v.v. những hình chữ «Vạn» rồi.

* *

Nhà khảo-cứu nguyên lai chủ «Vạn» Thomas Wilson có làm một cái luận ấn hồi năm 1896 nói về «chữ Vạn, cái biểu ký cổ hơn hết và cuộc chấu lưu của chữ Vạn».

Trong cái luận ấn ấy có nói rõ sự phát hiện chữ vạn ở khắp thế giới, trừ Úc đại lợi (*Australie*) ra, vì Úc đại lợi bị tách khỏi cái phần đất tốt của loài người ở rất gớm.

Người ta trông thấy chữ vạn xuất hiện ở giòng Nhật nhỉ mãn cũng rất sớm, nhưng cái dấu hiệu thứ nhứt của giống dân ấy không phải là chữ «vạn» thật mà nó chỉ là dấu giống hình lũy tuyến (*Spirale*) đó thôi.

(*Còn nữa*)

(1) *Stilicon, nguyên soái và tể tướng La mã về đời vua Honorius. Sinh vào giữa thế kỷ thứ tư và bị xử tử hồi năm 408.*

ĐẠO LÝ và THẦN-LINH-HỌC

Cái thước chỉ đồ dưới đất sâu của cô Rolande Mercier

Cô nữ giáo viên ở Dijon là Rolande Mercier có phép đoán được việc quá khứ một cách rất tài tình.

Cô Mercier dùng một cái thước mà các nhà kỹ sư của nước Đức hiểm mỏ và xương cốt thuở xưa, ở dưới đất.

Vừa rồi cô dùng cái thước ấy mà tìm được dưới đất, trong một cái sân ở nữ học đường Jeanne d'Arc tại Nancy, di cốt của đức bà Alice Le Clerc là người nàng lập ra hội nữ tín đồ ở Augustin chết hồi năm 1622.

Bà tìm hài cốt có ông chánh và ông phó đốc lý thành Nancy và các đại biểu của đạo thiên chúa đến xem, thấy người ta đào lên những xương cốt bị thâm đen và đã mục rã, vừa lại gặp được thứ kim gắn bằng bạc giống như kim của nữ tu bà phước đạo Thiên chúa đùng ghim mão mình đội vậy.

Vào hồi Đại cách mạng ở Pháp thì người ta cũng không tìm được di tích nữa rồi.

Đây tôi xin trích các đoạn văn trong tờ phúc bẩm của viên mục sư Gélinet, là tổng thơ ký bổn đạo thiên chúa ở Nancy, để chứng độc giả lấy đó làm bằng chứng của việc tìm được di cốt nói trên đây:

« Tôi là Charles Gélinet, có cấp bằng tấn sĩ thần linh học, mục sư phẩm hàm, làm tổng thơ ký cho hồn đạo ở Nancy và ở Toulouse chứng chắc rằng:

« Cô Rolande Mercier ở Dijon, 11 tuổi, là người chuyên môn nghiên cứu khoa học hãn quang radiesthésie) chưa đến Nancy lần nào, mà có chỉ trông cái hòm lỗ của tỉnh Nancy, nói rằng thì hài của đức bà Alice Le Clerc chết ngày 9 Janvier 1622 nằm

Trong vòng trường Jeanne d'Arc ở tỉnh đó. Các nữ tín đồ ở Dijon đều công nhận chắc chắn cái tài mật nhiệm của cô Mercier.

« Kể đó cô Mercier chấm một đầu trong gốc họa đồ về sơ sài và chỉ rằng thì hài của bà Alice đang nằm trong một cái sân ở nữ học đường Jeanne d'Arc, chừng 40 thước bề sâu, ở giữa hai cái cây mọc và gần hai tấm vách tường đến góc lại hơi nghiêng.

«Ngày 9 Août nữa có đi Nancy không có họa đồ, mà có chỉ thẳng theo cách cử động của cái thước của cô.

Ở đây ngỡ hơn hết là khi cô đến nơi thì cô thấy cái dấu chắc chắn của cái thước kia chỉ đúng y với cái dấu đánh trong họa đồ.

« Thọ cái dấu đó cô Mercier đã chỉ, thì người ta đào thấy di-hài nằm đúng ở dưới đất. Qua ngày thứ hai 11 Août 1934, tôi đến đốc thúc Barbier đến xem xương cốt đã đào lên vừa là xương cốt của một người có đạo chắc chắn vậy.

Chúng tôi thấy nhiều kim gắm và một bột chuỗi thật to đều ngày nằm dưới đất. Lần lộn với cát. Người ta đào đến 6 thước bề sâu mới gặp được thì hài; lớp đất ở dưới là đất người ta đắp bồi vừa, còn đất ở trên chỉ là đất bồi lấp lại nên có nhiều gạch ngói.

« Người ta đem xương cốt lên rất kỹ càng, đựng trong một cái hộp bằng cây 6 tất bề dài. 3 tất bề ngang và 2 tất rưỡi bề cao. Đến chiều ngày đó hai cô đến chục ông đốc-tơ đều ký tên trong tờ biên-bản chứng nhận việc vừa lành bình một cách là lùng.

Cũng vì ở thành Lourdes có nhiều người bịnh khi không mà lành như vậy nên chi người ta mới lập ra tại thành-phố đó một sở để xem xét những người bịnh lành mạnh bằng cách là lùng như mấy người nói trên đây.

Phép lạ ở thành Lourdes

Phần nhiều người Pháp đều gọi thành Lourdes là cái thành phố có những phép lạ.

Họ gọi như vậy không phải không có bằng cớ.

Xưa nay, ở thành Lourdes thình thoảng lại xảy ra một đôi chuyện lạ.

Như vừa có người bịnh mà quan thầy không sau cứu chữa cho lành mạnh được, thế mà bỗng đứng bình lại tuyệt hẳn.

Một người con gái tên là Odette Frament 11 tuổi rưỡi bị đau nơi xương cổ.

Một người nữa là bà xơ trong nhà phước tên Franscaine de Versague bị ho lao và nằm lũ liệt cách năm sáu tháng nay.

Thế mà hai người bịnh nầy bỗng đứng lại lành mạnh được.

* *

Cũng mới đây tại thành Lourdes, có M. Isidore Beaujot, 60 tuổi ở đường Tuyaux tại Laval.

M. Isidore bị đau bình bao tử làm mũ trong khi và còn làm việc tại một sở nhà nước và năm 1928 sở ấy phu-cấp cho và 10 phần trăm tiền lương 20 % trong năm 1930 và 60 phần trăm từ năm 1932 về sau.

Hôm 19 Août vừa rồi, khi không và lành bình và có hai chục ông đốc-tơ đều ký tên trong tờ biên-bản chứng nhận việc vừa lành bình một cách là lùng.

Cũng vì ở thành Lourdes có nhiều người bịnh khi không mà lành như vậy nên chi người ta mới lập ra tại thành-phố đó một sở để xem xét những người bịnh lành mạnh bằng cách là lùng như mấy người nói trên đây.

BÀN VỀ THUYẾT ĂN CHAY

(*Tiếp theo và hết*)

§ 1.— *Không có gì tự nhiên cho bằng khi ăn thịt loài thú mà người ta nhóm nay: 2 — Trong việc ăn-thịt nó tỏ cho mình quên ơn loài vật đã giúp cho mình nóng nẩy mà làm nhiều việc quấy; 3.— Loài người không phải sanh ra để ăn thịt 4.— Mình thường nói rằng, loài beo loài sư-tử và các loài thú rừng khác là tàn-nhẫn mà mình ăn thịt thì lại tỏ ra mình tàn nhẫn hơn các loài thú ấy; chúng nó vì sự sống mà ăn thịt, còn mình thì vì ngon miệng mà phạm tội sát sanh ông Plutarque còn khuyên rằng: «Hãy bỏ cách ăn uống có tội lỗi ấy. Hãy theo lời tôi khuyên và hãy biết rằng khi người ta ăn thịt con bò có phải là người ta ăn thịt kẻ đã cày ruộng cho người ta đó không?»*

Một nhà bác học danh tiếng ở thế-kỷ thứ 17 là ông Gassendi cũng một người ăn chay, ông cho rằng những rằng cũng người ta không phải sanh để ăn thịt; ông Gassendi lại nói một câu nữa như vầy: Thật không bao giờ thuộc về đồ ăn tự nhiên của loài người và đồ ăn mặn thật rất nguy hiểm cho người ta.»

Một nhà bác-sĩ nước Anh là ông Jean Ray cũng công nhận như vậy.

Còn mấy nhà văn sĩ đại-danh như gui ông Bossuet, Diderot, J.J. Rousseau, Voltaire cũng đều là những người chủ-trương thuyết ăn-chay hết. Cho đến nhà thi-sĩ Lamartine cũng có đặt bài thi mà đánh đổ thuyết ăn thịt. Tôi còn nhớ ông Cao-cát-Lượng, tức là ông Khổng-Minh là người đã mưu tức trí cũng có nói một câu rất xác-đáng như vậy: «Phi đam bạc vô dĩ minh chí phi thanh tĩnh vô dĩ trí viễn» nghĩa là người mà không ăn đồ đạm-bạc thì không có chí sáng, còn người không ở chỗ thanh tĩnh thì không có trí cao xa. Xem thế thì việc ăn chay nó còn giáp lợi cho người ta về đường trí-thức thông minh nữa. Chính một nhà học-giả Trung-Huê là ông Lương-khải-Siêu cũng có nói: «Ẩm thực nhược thực chi thường bị thức thọ» nghĩa là hễ ăn thịt nhiều thì thường không được sống lâu.

Xem những bằng cớ trên đây thì các đại-gia tư-tưởng, các nhà thám uyên học-thức cũng đều công nhận và tán thành thuyết ăn chay hết.

Vẻ đồ ăn-chay thì chẳng nên ăn đồ khô, đồ nấu chín, phải: ăn đồ tươi vì đồ tươi nó còn chất bổ, Phải thường thay đổi đồ ăn chớ đừng ăn rông một thứ mà không đổi chất bổ. Những đồ lượt thì trước khi lượt phải rửa cho sạch để lấy nước mà uống cho nên bỏ nước thì bao nhiêu chất bổ trong đồ ăn đều ra ở trong nước Người nào ăn đồ trái cũ nhiều thì được máp mạnh vì trong trái cũ có nhiều chất bổ.

Mới đây một nhà vệ-sanh-học ở thành Vilnne, kinh đô nước Áo có cách chỉ bảo cho chị em bạn gái rằng nếu muốn cho có hạnh-phúc trong gia-đình thì nên cho chồng ăn rau và trái cây, vì nếu cho chồng ăn thịt thì có lành hung dữ..

* *

Chư độc-giả độc bài tôi luận về thuyết ăn chay đây chắc cũng thấu hiểu sơ lược cái mục-đích của nó là thế nào.

Tôi đem chắc phần nhiều người mình đương thiệt hành thuyết ăn chay đây không phải có cái mục đích «lợi thân ích-lý» như bọn người chỉ biết thờ cái chủ nghĩa đồng-tiền đã tưởng lầm đó đâu.

Chính bọn chỉ biết có việc «lợi thân ích-lý» người ra không biết tình-nghĩa đạo-vị gì hết mà bọn nó lại đi ưa-của cho những người mình ăn chay là chỉ biết lợi thân ích lý mà thôi.

Chúng nó có tài dùng cái lưỡi hay cây viết để nói sai nói ngược gì cũng được để rửa tử thủ của chúng nó, chớ người ta chúng nó có biết cái gì là lẽ phải mà cần nên bình-vực đâu.

L. H.

Ông tổ Thôi miên học

Hiện nay thành Manchester đương tỉnh dựng hình kỷ-niệm nhà y-học đại-danh Braid (1795-1860) tại thành-phố ấy.

Braid là người được khắp thế-giới tôn là nhà phát-minh ra khoa thôi-miên-học.

Tuy vậy chớ người ta cũng vẫn nghi cho Braid không phải là ông tổ của khoa Thôi-miên-học, vì vào thời kỳ tôi cổ, ông ta đã hiểu rằng cái ý-chí của người có thể sai khiến cái ý-chí của kẻ khác. Vào thời-kỳ Trung-cổ có nhiều cái hiện-tượng về thôi-miên thường xảy ra.

Hồi thế kỷ thứ 16, có một nhà bác-học ở thành Naples tên Giambattista della Porta viết trong sách nói rằng ông có thể dùng ý-chí mà sai khiến nhiều người lỗi bơi thay nhãy thêu ý ông mà họ không thể không lợi và nhảy được.

Còn ông Braid đây duy là nhà Y-học thứ nhứt biết dùng khoa thôi-miên để chữa bịnh đó thôi.

Mỗi khi cần mổ xẻ một bịnh-nhân nào mà cuộc mổ xẻ ấy rất đau đớn thì ông dùng phép thôi-miên để làm cho người bịnh ngủ mê.

Nhưng người ta cũng có thể cho việc phát minh thứ lóng-đèn qui-thuật và những thứ kiếng cũng cái máy đánh chữ thứ nhứt đều do nơi người Đo-thái Đức tên là Athanase Kircher (1601 1680).

Trong cuốn sách *Ars Magna lucie et rembrae*, Kircher có tả rõ những cuộc thí-nghiệm về con gà mái mà ông có thể sai khiến nó ngủ được. Ông chỉ cầm cái đầu cách sao cho nó phải ngồi vào hàng gạch trên bàn thì nó ngủ ngay. Ông lại bắt một con gà khác để nó đứng trên một tấm bàn và ông vẽ chung quanh nó cái hình vuông rồi thì nó không thể nào bước ra khỏi cái hình vuông hết. Ông Kircher cũng có nói để'n chuyện người ta xuất thần mà mê mang, và ông có làm cho một người xuất hồn đi để'n các ngôi sao Mộc-tinh, thủy-tinh và kim-tinh.

Coi vậy thì ai là ông tổ của Thôi miên học, chúng ta chưa thể biết được.

Một nhà hội-họa Mỹ

vẽ hình bà Thánh đồng-trinh bận áo bi-gia ma

Vừa rồi ở thành Toronto, tại xứ Gia nã đại, có cuộc đấu xảo mỹ thuật quốc gia.

Trong cuộc đấu xảo nầy có chưng bày một bức tranh của một nhà hội họa Huê-kỳ tên Evan Malter là cho những ai trông thấy cũng phải ngạc nhiên.

Bức tranh ấy đề là «Thánh mẫu các tri» (*L'Annonciation*), trong ấy có vẽ một vị thần bận y phục một nhà phi công cầm một tờ chiếu chỉ đăng cho bà Thánh đồng trinh (*Vierge*) bận áo bi gia ma.

Một ông cố đạo ở nhà thờ Saint Paul tại Toronto trong thấy bức tranh ấy liền nói rằng:

— Tôi rất lấy làm tiếc mà thấy bức tranh nầy đem bày cho công chúng xem, vì nó làm trái mặt người nhiều lắm.

Nhà hội họa ấy là con trai của một người thợ mộc và học trò của nhà hội họa Augustus John.

Bức tranh của ta bị người ta công kích dữ lắm, nhưng vẫn trở lời rằng và muốn để cho bọn thờ dễ cho người ta chũ ý đến rồi suy nghĩ tác họ sẽ có lòng tin ngưỡng. Va nói phải chi đem treo bức tranh ấy trong nhà thờ càng tốt hơn nữa.

Phải chăng là cái oan hồn?

Lang-Sơn, là một cái xác chết dầm mưa dầi nắng đã 5 tháng trời ở trên đỉnh núi Đèo-rộ, mà ông Châu Đàm quang Vinh đã tìm thấy hồi cuối tháng Juin vừa rồi, thì đến nay vẫn chưa tìm ra được mảnh mối gì về cái án mạng ấy, nhưng nguyên nhân việc ấy đã xét ra như thế nầy:

Hồ cuối năm ngoái, tên Vy quế Thư ở xã Quan lang (Châu Ôn) cưới Vy thị Ngôi cho con trai là Vy văn Sếp làm vợ cả. Thị Ngôi có ý chế chồng, nên sau khi cưới chưa được mấy ngày thì thị Ngôi lại trở về ở nhà cha mẹ đẻ mà chồng cho gọi mãi, cũng nhứt định không chịu về.

Vài tháng sau, Vy quế Thư lành lại phải cưới nàng dâu khác để lấy người giúp đỡ việc nhà, nên lại cưới Vy thị Ỷ cho con trai, và khai giá thù chợ Thị Ỷ làm vợ cả tên Vy văn Sẻo

Bây giờ thị Ngôi lại làm đơn kêu ở nhà Châu Ôn kiện chồng tính phụ, có ý để tránh khỏi sự giả của nhà chồng.

Quan Châu đã dỗi cả hai bên tên nhà hoà giải. Rồi sau việc ấy êm xuống đi, không bên nào kêu ca gì nữa.

Đến hồi cuối tháng Juin, thình lình quan Châu Đàm Quang Vinh được nhận ngũ trưa thì chợt mơ màng thấy có một người con gái đến đến trước mặt kêu rằng: «Tôi con là Vy thị Ỷ, nhà ở trên đỉnh núi Đèo Rộ, lấy chồng tên là Vy văn Sếp». Chỉ nói thế thôi, không kêu ca gì nữa.

Quan Châu Vinh tỉnh dậy, lấy làm lạ người ngẫm nghĩ hồi lâu, rồi đem một tên lính cơ đi theo tên Đèo Rộ.

Leo đèo rất khó khăn vất vả mới lên được đến đỉnh núi, mà chỗ nầy xưa nay chưa để mấy người đi bước chân tới. Tìm kiếm một lúc thì quả nhiên thấy có một cái xác chết đã lâu ngày da thịt rã hết, chỉ còn trơ một bộ xương, mà cái đầu lâu lại lăn lóc ra xa, cách cái xác chừng 5,6 thước thấy còn có mấy mảnh quần áo, khăn và giầy thắt lưng đã rách nát thì đoán là xác người đàn bà, ngoài giầy không còn có dấu vết gì khác để mà xét được nữa. Quan Châu nghĩ lại những lời người con gái nói trong mấy phút mơ màng, lại hồi tưởng đến việc Vy thị Ngôi kiện chồng là tên Vy văn Sẻp tính phụ, vì lấy Vy thị Ỷ sau mà lại cho làm vợ cả.

Liền lập tức cho đòi Vy thiện Long và Vy thị Lý là cha đẻ Vy thị Ỷ lên Đèo Rộ nhận xác thì hai vợ chồng Vy thiện Long nhận thấy những mảnh khăn, áo, quần và giầy đúng đích thực là những đồ dùng của con gái Ả mặc trước khi đi mất tích.

Quan Châu trở về nhà, lập tức cho đòi hai bà con tên Vy văn Sếp, tên Thị Ngôi, Lý trưởng xã Quang lang và mấy người làm chứng lên nhà xét hỏi. Hai bà con tên Sếp đều khai rằng: khi cưới Thị Ỷ về chưa được mấy ngày thì Thị Ngôi phải đưa kiện, rồi mất hôm sau thì Thị Ỷ tự nhiên bỏ nhà chồng mà đi đâu mất. Chúng gả đàn nhà cha mẹ đẻ Thị Ỷ hỏi, và đi tìm kiếm khắp mọi nơi cũng không thấy, nhưng chúng sợ ý nên không đi trình.

Tên Vy thiện Long và Vy thị Lý là cha mẹ đẻ Thị Ỷ đều khai rằng: Có thấy Thị Ỷ về nhà được một lúc rồi lại đi ngay, vẫn tưởng Thị Ỷ về bên nhà chồng sau mới biết là Thị Ỷ đã đâu mất tích. Nhưng chúng không có ý gì ngờ vực cho hai bà con tên Sếp hại Thị Ỷ.

Thị Ngôi là vợ cưới trước của tên Sếp khai rằng: thấy chồng thị là tên Sếp cưới Thị Ỷ làm cả thì thị kiện chồng tính phụ mà thôi, chớ thị không kiện gì Thị Ỷ.

Lý trưởng xã Quảng Lang và mấy người làm chứng đều khai rằng: Bà con tên Vy Văn Sếp xưa nay vốn là con người lương thiện thật thà, không làm sự gì hung tợn và độc ác bao giờ. Và từ khi cưới thị Ỷ về cho đến khi Thị Ỷ bỏ nhà mà đi hàng xóm cũng không ai nghe thấy trong nhà tên Vy Văn Sếp to tiếng hoặc cãi nhau gì bao giờ.

Việc nầy tôa Nam Ấn đương xét, và hai bà con Vy Văn Sếp hiện vẫn bị giam ở đề lao.

Kể nào tính mà giết Thị Ỷ rồi vứt xác lên đỉnh núi Đèo Rộ là một chỗ xưa nay ít có người bước chân tới, để cho mất tích chăng? Hay là Thị Ỷ vì quá ngu dại, thấy Thị Ngôi kiện thì sợ tội lấy đến mình mà tự tử chăng, nhưng sao lại lên tận đỉnh núi mà tự tử? Việc nầy hãy còn mờ mịt lắm.

Sau nầy có tra xét ra được mạnh mối sẽ biết.

CHUYỆN LẠ KHÓ TIN

Người và ma viết thơ gởi nhau

Sơn-Tây. — *Tại nhà ông Lưu hàm-tá sở Địa-chánh ở phố Amiral Courbet, mới xảy ra một chuyện viết thơ cho ma rất lạ.*

Hôm qua, con các ông thầm lang ngồi học, khi đùng đến cái sách khoá vẩn để ở trong một hốc bép cất trong ngăn tủ thì mấy mất, rồi không hiểu tại sao, các cô cậu đều nhao rằng: «Ma lấy. Cậu con cô ông nam mạnh bạo hơn, bảo các em!»

— Nếu phải có ma, mai tao có cách.

Sang hôm sau, trước khi đi học, cậu lấy một bát cơm và 1 tờ giấy trắng! Cậu viết lên trên giấy; «Có phải ma khôn thì ăn bát cơm nầy rồi trả chìa khoá cho tao». Rồi cậu để cả cho ngăn tủ. Lúc các cô cậu đi học về, lên gác, mở ngăn tủ ra, thấy bát cơm hết, mà cái chìa khoá đã mất hôm qua lại thấy để kề bên cạnh.

Các cô cậu nhôn nhao cả lên, ông tham ngồi bên giấy bên cạnh thấy thở hắt các con mới bớt huyên. Trước còn nghi nghoặc cho con nhà, sau vì chuyện ngày mà ông tham phải lấy làm lạ. Nguyên lúc thấy chìa khoá, cậu con trai lớn ông tham lại viết giấy để vào trong tủ hỏi ma tên là gì; cũng với mấy tờ giấy nầy cậu để một tờ giấy trắng để cho ma trả lời. 15 phút sau, ông tham cho cậu lên gác xem thì tờ giấy trắng có chữ ngông ngoéo dun dun; Tên là Minh-Nguyệt (1) đến cất áo dun, còn những cái khác không thể đọc được. Ông tham lấy làm lạ không hiểu cái dun là gì lại bảo cậu con lấy mảnh giấy khác viết; co giới thì viết rõ chữ cất áo dun là gì, kẻo không hiểu rồi lại kêm mảnh giấy vào đây đem đề ở ngăn tủ.

Cách độ năm phút nửa, ông tham lại lên chỗ ngăn tủ lấy xem thì thấy chữ áo-dun bây giờ thành chữ Giang là tên một cô con gái ông tham. Trong cái thứ cuối cùng nầy, ma nói là bỏ đi, không viết gì nữa. Hiện những cái thứ ma viết, ông tham Lưu vẫn còn giữ để trong cái hộp.

Ông tham Lưu là người có đạo Thiên chúa, xưa nay rất phân-đối sự dị đoan, lấy chuyện nầy làm lạ ra đã đem những bức thư ma cho các bạn-hữu xem.

P. V.

(1) Ngào đầu Minh-Nguyệt là tên một cô nữ-hữu-sinh ở phố đó, đã chết rồi

MUA CỦA THIỆT NGUYỄN-VĂN-TRI·MỚI CHẮC ĐƯỢC THỨ THIỆT

14 năm

VÕ-ĐÌNH-DẦN

danh tiếng

Đại - Dược - Phòng

323 Rue des Marins—Cholon

Phân-cuộc : 118 rue d'Espagne Saigon (Có Đại-lý khắp nơi)

Một phương thuốc bí-truyền lâu niên ở Trung-huế, nội Đông-Dương chỉ có chúng tôi tìm ra và chế được

ĐỆ NHỨT TỰ - LAI - TINH

Thuốc nầy muốn chế cho được đúng pháp, thì phải dùng nhiều dược liệu khó kiếm và mắc như vàng. Người uống thuốc nầy vào thì khỉ huyết thấy vận hành, tinh thần liễu phát vượng. Thà là vô cùng huyền diệu ở nước ta chưa có thuốc nào bằng

1°—Đàn ông còn trai trẻ, ham mê sắc dục, muốn cho lâu ngày không bại thận suy thần đau lưng nhức gân, mệt nhọc, lãng trí, lao thường uống thuốc nầy thì khỉ huyết sung thịnh luôn luôn

2°—Đàn ông từ trung niên sắp lên, thấy trong mình hay đau yếu mệt nhọc, bởi thuở nhỏ ham chơi bời và thất dưỡng, uống thuốc nầy thấy sức lực phục hồi.

3°—Mấy người già cả hay mỏi gối đau lưng gay mệt, rung tay chơn, nhức trong gân, uống thuốc nầy thấy hăn hái vui vẻ.

Thuốc ĐỆ NHỨT TỰ LAI TINH có tài làm cho con người bao giờ ăn cũng nhiều, ngủ được ngon, nếu khỉ huyết sanh thêm được mau, để bồi đắp cái thiếu khỉ người đã quá vui say vật chất.

Thuốc ĐỆ NHỨT TỰ LAI TINH bổ gân cốt làm cho hết xây xẩm, lỗ tai kêu, uống mình, lãng trí mất trí. Làm hết đau lưng, rang ngực no hơi ăn khó tiêu, bón uất hay đi tiểu ớn mình, hồi hộp, thêm hoặc bết rồi mà thất dưỡng hoặc bết rồi mà bệ rệt dương (lâu những thuốc có vị độc) hằng ngày bắt chân ngăn sầu nào da mặt xanh vàng, mà lại ngủ kém ăn đau rang rang ở dạ dưới (vì làm uống thuốc mà động lấy sức trở lại. Trễ chậy người sẽ bị bịnh lao, tuyệt tự, giảm thọ.

Giá 1 hộp 6 hoàn (hộp kiến) 1 $ 50

(Thầy tu, ở góa, và học sanh chớ nên dùng)

ĐAU NHỨC TRONG GÂN, TẬT RUNG TAY, MẮT NGỦ VÌ NÃO ĐỘNG THẦN-KINH, HAY CẢM-XÚC PHIỀN MUỘN, LÀM VIỆC NHIỀU, ĐAU MỎI XÁI-THỊT, BỊNH NHỨC ĐẦU ĐỘNG, BỊNH KINH v.v..

KIM - TINH - ĐƠN

KIM TINH ĐƠN là một thứ thuốc mới làm ra, ở trong nước chưa có Dược-phòng nào biết chế. Chuyên trị về các bịnh thuộc Thần kinh như là tay rung, trong lòng hồi hộp, hay sầu cảm hay giận hờn, lành tính quạu quọ không chừng đổi. Ban đêm hay thao thức khó ngủ, hay đau nhức tay chơn. KIM TINH ĐƠN trị thật hay những tật bịnh của người lớn và trẻ con. Trị được những chứng mà người thường gọi là bịnh ta :

1°—Đang ngồi vụt xây xẩm ngập đầu bất gục đầu xuống bàn,

2°—Đang đi hay bị máu xâm té xuống bất tỉnh.

3°—Ngủ hay nghiến răng mớ lớn tiếng mà không chiêm bao,

4°—Cười khóc quạo quọ với chuyện không đáng.

Còn những người tối ngày lâm lụng mệt nhọc hoặc làm việc bằng trí bắt oải, đau nhứt từ chân, khó ngủ, uống KIM TINH ĐƠN thì hết đau nhức ngủ được ngon. Sang đây thấy trong mình thư thới khỏe khoắn. Bịnh nhức đầu thường uống 1 ve hết liền, nhứt đầu nặng uống 2 ngày hết tuyệt.

Bán ba cái giá ngày tăng hay nhức mỏi uống KIM TINH ĐƠN thật hay. Để rồi mấy ngày đầu mỗi mê rêm mình, uống 1 ve KIM TINH ĐƠN thì khỏe mạnh ngủ ngon ăn được nhiều.

Thật là một thứ thuốc quí là nhứt mà nhà thuốc VÕ BỊNH LÂN dám đem danh giá mười mấy năm của mình, để đảm bảo cho sự hiệu nghiệm.

GIÁ 1 VE... 0 $ 25 — 1 HỘP 10 VE... 2 $ 40

Thuốc đại bổ Tinh-khí thường-kiện sức lực mạnh mẽ lên gấp 3 lần, 1 uống tức thì bổ ích tinh thần, trị bịnh mất máu huyết kém, gân cốt hay đau lưng mỏi ăn ngủ. Thanh niên đa sắc-dục hao mòn, Thận hư ù tai, lưng lạnh thấy mỏi mệt. Lâng trí hồi hộp. Trị những chứng của đàn bà hư hắc. Kinh nguyệt con kỳ có quấy rối. Bạch đới bạch-dâm bởi có bịnh hậu. Bởi đa sắc dục, bởi có bịnh ở tử cung hoặc bởi sanh đẻ nhiều lần mà con người phải hư hao. Con nít chậm lớn bởi thuở ấu thơ, học sanh quá lo lắng mà hư mất thần khí. Thần kinh bị náo động đêm ngủ hay đi tính, con mất thiếu thân. Người ốm xanh, hay rên hăng đau ngực, ho ra huyết.

CÁC CHỨNG TRÊN ĐÂY HAY UỐNG :

CỬU-LONG-HOÀN

(1 thuốc có danh nhứt ở Đông-Dương có Đại-lý tân bản Hương-Cảng, Sài-Gòn, Tỉnh-Châu, Xiêm-la)

GIÁ HỘP 10 HOÀN... 0 $ 80 — HỘP 4 HOÀN... 0 $ 20 — BÁN LẺ MỖI HOÀN... 0 $ 05

Hào quang ngũ sắc

Bấy lâu nhờ quí bà quí cô giúp bổn tiệm dựng thạnh hành nay tới mùa quí bà quí cô đặng vừa lòng hơn nữa, nên tôi chỉnh đốn lại cái mỹ nghệ về các món nữ trang kim thời cho thêm khéo hơn nữa. Bổn hiệu có mượn thợ vẽ catalogue hơn 200 kiểu cô đầy, vàng và cà-rá đã đến qui bà qui cô tùy thích chọn kiểu, và lại bổn hiệu có trữ đủ các thứ hột xoàn Đức, Huê-kỳ, Xiêm ngọc thạch mài rất khéo nước chiếu thiệt hành chẳng bể ở gì xoàn thiệt.

Xin qui bà qui cô chiếu cố, bổn hiệu sẽ hết lòng lớm cho vừng cảng lòng tin cậy của quí bà qui cô.

Mme RÂN-KIM-LANG

Hiệu SAO-NHÂY

21, Amiral Courbet — Saigon

N. B. — Còn dùng thêm 2 người thợ khéo làm vàng và biết nhận hột

Một lời mách nhỏ cho người lở hội

Cứu hóa sinh trường "Tổn Quốc ra đời tốt-nghiệp năm 1906, cấp bằng bổ dân tại phòng thương mại Sàng năm 1918 đã làm việc 3 năm buôn bán 26 năm và làm chef comptable nhiều hãng nhờ đó mà tôi có biết khoa hạt trường mãi đường vận hành Pháp và đã viết cuốn buôn mình thành quyển thế nầy.

Vậy đoàn thanh niên nam nữ ham mến Văn viết thư cho tôi rõ. Giải tức mình rằng tôi sẽ ra công dạy trong một tháng thì sẽ thành nghề thơ toán không thua những Tài Comptabilité générale (Système Centralisateur et divers Systèmes) Tenue des livres auxiliaires et Journal des opérations diverses Balance, Bilan Opérations Banque, Douanes, Calculs des monnaies étrangères etc....

Tôi sẽ giải nghĩa tiếng Annam và viết và sẽ cầm tay chỉ dẫn cách thức Toán cho đặng rõ nghề nghiệp, thì đến hãng buôn xin việc làm có hạch môn nào cũng được thông ngôn.

Học với tôi rồi, rồi muốn đọc sách Langsa thì sẵng thầy hiểu rộng bổn nhà.

Huỳnh-Văn,

103 Avenue de la Marne

CHOLON

KHÓ HIỂU !!!

Vừa rồi tôi có xem các báo, nơi mục thời sự, nói về nhà doàn-học NGUYỄN-HỮU, chuyên môn theo khoa-học, và cũng có nhiều ông khen tặng như mới đây, người đã đoán trước cho ông B... ở Cân-thơ rất bí kiện, đã mất của nhà lại thất-kiện : thật vậy, như lời doàn rõ-ràng, ông nay bị kẹt trong một vụ kiện điên thôi.— Trong B.N.N. ngày 17-7-34.

Xem tin trên đây, thật tôi lấy làm lường-lự phân-vân lòng tôi muốn biết sự thật, tìm đến nhà doàn học NG.-HỮU thì được người doàn mười đều không sai một. Vẻ khoa-học coi chỉ tay tôi nhận là đúng với sự thật.—

Mấy lời trên đây để gọi cảm ơn ông.

Nhà doàn học NGUYỄN-HỮU là một người thanh-niên tân-học, lý-luận theo khoa-học, doàn trước nhiều sự đã qua, sẽ tới và hiện tại thật là đúng, M. NGUYỄN-HỮU ở số 44 đường Vassoigne, bên hông cầu Tânđinh.

LƯU-QUANG HỒNG

Employé à la Cie Française des Pétroles Saigon

CHUYÊN LÀ

Ong Thần hồ mang trẻ con xuất hiện

Bởi bà Annam, phần nhiều người ít học, ở chốn thôn quê, rầy bại, hễ con đau, thì cầu đồng, kêu cốt, kỷ bán cho ông ấy, ông Vô Mật đứa nhỏ có chứng ban sóng lưng, lở dử, buồn bã, hay khóc đêm, đã mê hồi trăng là một chứng mới rất dễ đàng không phải bởi ông Tao ông Lã mà hết. Bịnh ấy chỉ có Ông 12 tiền mua cho được ông Thần hồ mang nó là Thuốc Bạc (CHỈ LINH TÂN). Vì (Chỉ linh tân) nầy Nếu có hay, ai cũng cho nó là thuốc Tiên là vì thần hồ mang cho trẻ con Bịnh Bạc, nong sanh đầu nóng, các thế nào uống bôi trong 3 gói là cùng. Bạc nó lẻ ra đầy mình, và chứng ban sóng lưng không còn tái lại. Khắp cả Đông Pháp có trên 300 nơi Đại lý bán thuốc nầy. Các tiệm thuốc các nhà buôn sắc gare xe điện có bán Saigon tuy bán rẻ nhiều nơi tiệm cô Nghĩa Chợ mới, và tiệm Alphonse Đông Mua sỉ lời nhiều đa nơi.

NGUYỄN-VĂN-LƯƠNG

boîte postale N° 65 SAIGON

Giá mỗi gói 0$12

BỊNH HO

AI CÓ BỊNH HO MÀ CHƯA GẶP THUỐC

Bịnh ho là bịnh rất nguy hiểm ban đầu ho gió không điều trị thành bịnh ho lao. Người có bịnh không lựa thuốc hay mà dùng, thì ngày kiếm cho người bịnh. Như thuốc ho (Bạc-hồi) ở Nam chỉ Bắc ai cũng nhớ là một thứ thuốc ho hay nhứt trên đời. Ho phong, ho lao, ho đàm đều tiêu hết ho. Giá mỗi gói 0 $ 12 bán tại tiệm cô Nguyễn thị Kính đường quốc Saigon các ga xe điện, các gare bán và bán Hoa sĩ lẻ và sỉ nơi.

NGUYỄN-VĂN-LƯƠNG

boîte postale N° 65 SAIGON

HỌC CẦM BÁNH XE HƠI — Mau giỏi—Tốt mau — Giá rẻ hơn các nơi

TRƯỜNG XE HƠI

96 bis, Đường LAGRANDIÈRE — SAIGON

TRỊNH-HƯNG-NGẪU

Giáo trường danh dự

TRƯỜNG CỦA TRỊNH-HƯNG-NGẪU TỐT VÀ DẠY GIỎI HƠN HẾT. LỜI KHẢI CỦA ÔNG CHÁNH SỞ XÉT XE HƠI TOÀ.

HỌC TRÒ LỤC-TỈNH CÓ NƠI ĂN Ở TẠI TRƯỜNG

ECOLE PRATIQUE DE COMMERCE DE SAIGON

7, Rue René Héraud, Tânđinh

Bonne préparation de professionnels

Comptabilité — Commerce — Dactylo — Sténo — Banque

Anglais — Français Commercial

Professeurs

M. LÊ-VĂN-MẠO — *Diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce de l'Indochine — Chef Comptable de la Sté Aérienne de Crédit Expert-Comptable près les Tribunaux*

M. BÙI-VĂN-QUAN — *Diplômé des Ecoles Supérieures de Commerce de l'Indochine et de Lyon — Comptable of The Texas Company Ltd — Ingénieur — Trésorier.*

M. LƯƠNG-VĂN-HẬU — *Diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce de l'Indochine Chef Comptable de la Pharmacie de l'Indochine Expert-Comptable près les Tribunaux.*

Demander le prospectus au Directeur Lương-văn-Hậu

Thiệt hay giá

Vì GẦN ĐÂY thuốc SỨT ĐỐC BÀ PONG HOÀN hiệu ÔNG TIỀN gần trị rất chưng bịnh nóng nhứt thấy hay ai đi, chỗ đức bình bán chạy một cách mạnh mẽ, kể ăn đem lòng phàn phiền với nhiều người rằng bức thư của ông Trần văn Ích ở Marseille khen tặng thuốc Sưu độc hiệu Ông Tiền đó nhà thuốc làm giả cho rằng bên Pháp không thuốc nào hay trị bịnh nóng bịnh sau. Vậy nhà thuốc xin trình cái Regl mentaire compte cần cho thơ Marseille và cái recepissé gởi ngày 8 octobre Tân đinh cho ông Ích ông Tiền chỉ bị một tuần lễ mất tuốc đăng, và thuốc Ông Tiền đang ăn đoạt với tuần lễ

REGLEMENT DE COMPTE

d'un envoi contre remboursement

Le destinataire a pour libération ou a refusé de prendre en compte le colis de l'envoi auquel étant joints la présente déclaration.

Le montant de l'encaissement soit ..... représenté, sous déduction de frais d'après détaillés par le mandat poste ou télégraphique (1) ci-inclus

Droit d'encaissement.

Taxe télégraphique

Droit de commission

Mandat (1) { postal n° / télégraphique n°

Total égal de l'encaissement

Fait à ..... le 20

RÉCÉPISSÉ

Reçu le montant de l'encaissement

Nature du bulletin

Remboursement

Payés

Signature du destinataire

Nếu dùng thuốc SƯU ĐỘC không hết bịnh không lấy tiền. thị hãy chắc thuốc nầy đó thể nào chẳng giết người mình không có thuốc trị bịnh phong tình mới cách quỉ quyết đến đến nhiều bức thư khen tặng, ở nơi thuộc đến Pháp và được sẽ ấn hành in cho kẻ ấy biết ở cao.

(1) ...

Một nhà thất-nghiệp 5 người được châu cấp hoàn-toàn

Tôi có được bức thư của ông giáo Á tại châu - thành (Cần-thơ) ông trước kia làm giáo làng không cấp bằng, luôn cho ông, gặp thời tăng đời xây, người không cấp bằng, bị nhà ước xe thay. Lúc còn làm giáo viên, ông có gia-đình với tôi, và có nhờ tôi giúp ông. Đến khi thất - nghiệp ông bèi sức buôn tưởng phải khốn cùng cho gia quyến của ông cả thảy là năm. Ông cầu lấy lết, từ buổi thất nghiệp đến nay chỉ có một nghề: ông chỉ treo trước cửa ông một tấm bản nhỏ CÓ TẠI ĐÂY CÓ BÁN :

Thuốc xổ hiệu Nhành mai (độ nhứt hay) xổ đàm đọc giá mỗi gói 0$15.

Thuốc-Ban (chỉ-linh tán) trị ho rất thần hiệu giá mỗi gói 0$10.

Thuốc ho (Bác-Bêu) trị ho rất thần hiệu giá mỗi gói 0$10.

Thuốc dán (con rắn) trị gió rất tài (và các bịnh ngoại da) giá mỗi hộp 0$12.

Thuốc đại-bổ (Tỉ thế-hoàn) giá mỗi ve 0$50 (văn vân)

Mỗi ngày ông bán được 1 lần ve 5 gói thuốc xổ, 5 gói thuốc ho, ông lời được 0$50, đủ tiền nuôi cả gia-quyến. Có ngày ông bán đến hai ba chục gói, lời trên vài đồng.

Vì lòng thành thật ông viết thư mua thêm thuốc, và cầm tạ ơn tôi, ông thật chân sống thêm chế bán mấy món thuốc. Tôi đăng bà xây lý sự thật tôi vì danh giá nói dân tân ông. Vậy các nhà buôn, và quí ngày thất nghiệp, cũng nên làm nếu cách của ông mua thuốc về bán lại, được hoà bằng nhiều. Xin đến nơi Nguyễn-v-Lượng boîte postale 65 Saigon Khắp cả Đông-Pháp có trên 300 chi đại lý rồi. Bán hiệu cho chuyên môn thuốc khác nữa và được bán thì có ngay.

MUỐN ??? AI MUỐN ???

Học ma thuật ít tốn tiền ??

Rõ mánh lới mầu nhiệm trong điệu ảo-thuật ?

Trở nên một nhà ảo thuật rành nghề ?

Hãy đón mua xem sách Ma-thuật cách dạy rành rẽ, dễ hiểu, mỗi tuần ra mỗi số giá mỗi số có 6 xu. Có gởi bán các nơi, các gare xe điện, các bazars, các hàng sách Saigon, Nguyễn-thi-Kinh. Ở xa mua thêm 2 xu cước gởi mỗi số. Đã ra tới số 5 rồi (chịu nhân có).

Thư gởi cho: Giáo-thân hoc-Viện 66 Rue VASSOIGNE 66 Tân Định SAIGON

Bổ-như-Liên

91 rue d'Espagne 91 SAIGON

Lãm biểu hiệu Bằng vàng, bạc, thau Trừ bán, Tim-tiên, Kim-khánh, à đó phụ tùng, huy-chương,

Bổ - phê chỉ khải thủy

Thuốc bổ nước thần-hiệu phàm mới ho hay lá ho lâu, ho gió, ho rách cổ uống mới chơi thấy giảm.

THANH-ĐỘC BỔ TÁ HOÀN

Thuốc xổ độc bà chửng, uống hoàn thuốc nầy chuyên môn trị nóng nẩy trong ruột, hoặc là sinh hơng no hơi, ăn uống không tiêu trong mình nóng nẩy thì uống thuốc nầy sẽ khoẻ mạnh không tiêu làm thường xin thính qui khách lưu ý, còn đã ích thuốc bổ chế CAO-ĐƠN-HOÀN TÁN vân vân.

Xin mời tạc-chân qui khách đến tiệm tôi sẽ nhiều ít không luận bổn hiệu cám ơn.

Xin nhìn cho kỹ nhãn CON ÔNG mới khỏi lầm thuốc giả.

Gia Bổ-Dường được phòng 185 rue Cây Rai Cholon

Vạn-An-Dường

Đại-Dược-Phòng

Đường Douaumont, số 38 Cầu-Mái—Cầu-ông-Lãnh

Bổn đường đã đổi lời ta ơn chư tôn bấy lâu có lòng giúp Bổn-đường trong trường thương mãi, tiêu thu các thứ thuốc cao-đơn, hoàn, tán và nhứt là hoàn thuốc hồ sắc vàng của Bổn-đường.

Bổn đường thiết nghĩ mỗi việc chi đều có kế hoạch gia đồi, mà danh cả, nên Bổn đường muốn cho chư tôn khỏi lầm và những hiệu thuốc giả Bổn đường khỏi danh bất hư truyền, Bổn đường xin chư tôn hãy nhìn kỹ cái hiệu của Bổn đường « ÔNG-VÒI » có cầu chứng nơi đó.

Nay Kính

HUỲNH-THÀNH

Pharmacie Vạn An-Dường

Films chụp hình hiệu

LUMIÈRE

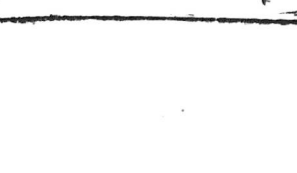

là thứ film rất tốt muốn chụp giờ khắc nào cũng được

LUMICHROME

Có thể in ra những bức hình phóng đại rất đẹp

CỜ TƯỚNG THỨ BA

Là người muốn bắn 1 bộ cờ tướng tạc kiểu là có thể bắng chơi quốc ngữ ai ai cũng đều hiểu được hết thảy, vì có bản đồ nhiều kiểu chỉ lịnh nước tướng sẽ bằng mấy tên và chỉ cách đi ngang hay đi giọc vành rất lẹ không sai cách gì là không chỉ, lại có phần bệt quân bên vuông bên tròn cho đi hiểu. Xuất hết thứ trong 10 năm nay tốn phí biết bao tài lực mà bổ bề nào bộ sách nầy, thế cờ tàn rồi kế nhiều thế bí-mật và ngày kiểm tìm, cho tới thế mới xuất quân cho đã 22 quân cờ mới sắp đánh soạn 1 cuốn cờ nầy lớn hơng soạn 26 cuốn sách khác, nên từ trước tới giờ không ai chịu soạn vì ngán vàng thì có cuốn sách thiệt chưa đáp tới ai trường lớn đặt tên là cờ thế mua vui hiệu là Tân Xuất Trí Kiam là ai có cao thì bắt ở cao.

Cuốn nhỏ có 101 bản cờ thế, cuốn nhỏ có 61 bản tới 111 cách phá cờ nhiều bản mới xuất quân, mỗi bản từ 3-4 cho tới 40 cách phá, mỗi cách phá cũng như một bản cờ thế mới bản xuất quân hay bằng mấy cược bản cờ thế có 5 bản cết 5 ngày thắng, ai trọn bộ cuốn nào cũng đến bản 0$60, mua sỉ bán có giá riêng-ở xa mua hàng có - tem - đăng được, bởi cuốn thêm 0$15 tiền gởi từ 2 cuốn cấp lên gởi thêm mỗi cuốn 5 xu.

Thư và mandat gởi cho M. Lê văn Anh, Commerçant boulevard Albert Ier số 140 Dakao-Saigon.

Đã trữ bán tại gare Cantant: Rue Mayer Tânđinh n° 128, Bố đa la Somme n° 66; Rue Amiral Courbet n° 43, Rue Vannier 74 Saigon.

SONG LÂN ĐỠ THÁP

Có bán đủ cao đơn hườn tán rất thần-hiệu. (1473)

AUTO-COMPTOIR

N° 160 RUE D'ESPAGNE — SAIGON. TÉL. 745

BỔN TIỆM CÓ BÁN

PNEUS — ESSENCE — BOUGIES CHAMPION — ACCESSOIRES ACCUMULATEURS DININ và SLEM — ROULEMENTS à BALLES — PIECES DETACHEES —

CITROEN — UNIC

GIÁ RẺ, XIN QUÝ KHÁCH TỚI MUA MỘT KHI RỒI BIẾT

VO-VAN-SUU

Giới thiệu dùm

Nhà thuốc NAM-THẢO-ĐƯỜNG của ông Nguyễn-văn-Bâu, ở đường Amiral ROZE số 38 (ngan chùa Bà-Đen) Saigon, có phòng coi mạch cho toa, hoặc cho thuốc trị bịnh như: thương-hàn, cảm-mạo, ban sa các chứng, cùng phụ-nữ kinh kỳ hiện bịnh phân nhiều. ĐƯỢC ĐÁO ÁC BỊNH TRỪ, nếu thấy chịu cho thuốc. (1909)

DOCTEUR TRẦN-VĂN-ĐỐC

CHUYÊN TRỊ BỊNH CON NÍT

88 rue AVIATEUR GARROS và 21 rue TABERT

Giây thép nói: 618

Rượu DUBONNET

là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

BỊNH TRỊ — BỊNH TRỊ

Hãy coi chừng bịnh trĩ

Nguyên tôi mắc phải bịnh trĩ, đã sản nhiều ngày, mỗi khi đi sông thì con trĩ lòi ra, và không nhìn đâu đó, rất đau rất là khổ hãi; lúc đi nằng rồi phải rề nằm nghỉ cả giờ đồng hồ, mà con trĩ vẫn còn lòi ra, phải lấy tay đẩy nó mới thụt vô trong hậu môn đặng. Thiệt là bịnh rất nên nguy hiểm. Tưởng là tôi phải mang bịnh khổ nầy suốt đời. May thay gặp người bằng hữu điều chỉ ông thầy NGÔ KIẾN THÀNH ở tại Cholon, chuyên khoa trị bịnh trĩ. Nên tôi liền đến nhà ông, nhờ ông coi bịnh và điều trị trong hai tuần lễ, thì bịnh lành như xưa; ông trị bịnh theo khoa học mới, người bịnh không nghe đau đớn chi hết. Nay bịnh tôi đã thiệt hết, cơ ông rất nâng, chẳng biết lấy chi đền đáp cho các nên tôi có mấy hàng đăng báo trước đáp ơn ông sau mách bảo cho đồng bào như ai rủi làm bịnh trĩ như tôi thì

ân man đến cho ông NGÔ KIẾN THÀNH ở tại Cholon rue des Landes Boelle 26 Comparlin cnt N° 1 điều trị thì bịnh trĩ sẽ hết tuyệt chẳng sai.

(4031) Lý-đắc-Cơ
Quản-lý Liên-Thiện Quán Cantho

SAO CHỔI mọc!

Đèn cây « Sao chổi »

Dùng đèn cây « Sao chổi » mà thấp thì sáng hơn thứ nào hết thảy.

Dùng đèn cây « Sao chổi » thì lợi và tốt hơn thứ nào hết thảy.

Dùng đèn cây « Sao chổi » thì được rẻ hơn thứ nào hết thảy.

Trừ bán tại:

Antoine Nguyễn-Văn-Bâu
N° 120, rue d'Espagne. — SAIGON
và các tiệm tập hóa Annam

Lạc cực sanh bi

Người thanh-niên trong hoàn cầu, vì muốn thỏa thích cái dục tình, nên chơi bời quá độ nghĩa nghĩ về sau cho nên ai đã vướng nhằm bịnh độc phong-lình thì cả đời lấy làm nguy khổ.

Cái bịnh phong-tình nó làm cho thân thể càng ngày càng xanh xao ăn ngủ không động, ăn hộ nhứt nhối khó chịu, bóc rứt khắp cả trong xương tin-thần đã dơ, phát mọc phải lạnh xô chứng không lo sớm trị để lâu ngày sẽ nguy đến tánh mạng.

Nếu ai vướng nhằm chứng bịnh phong-tình đã nói trên đây hết luận nặng nhẹ, hãy hỏi mua cho được hiệu thuốc ĐẦU-RỒNG của ông Hồ-minh-Khải và Nguyễn-văn-Tuinh bào chế tại Mỹtho.

Thứ nhứt thuốc Độc-huyết hoàn trị về gang mai đau lâu số 5.

Thứ nhì thuốc Tiêu-độc hoàn trị về chứng giang mai số 6.

Thứ ba thuốc Đồng-cung hoàn trị về các chứng đau lâu lở mới hoặc lâu năm và thuốc dưỡng hiệu hiệu để thoa các chỗ ngứa lở. Cách dùng thuốc có chỉ trong toa và lờ mục lục chỉ rõ.

NGUYỄN-THỊ-KÍNH SAIGON

Tổng Đại-lý phát hành hiệu thuốc ĐẦU-RỒNG, và các chi nganh sau đây đều có bán.

CANTHO M. Võ văn Nhiều
CANTHO Bazar Thanh Phát
CANTHO Nhà thuốc Annam
GOCÔNG M. Trần đăng đắt Hoa
CAILANG M. Lưu thanh Quang
PHÚ-MỸ-HIỆP M. Lương văn Truế
CÔ-THANG M. Trần kim Thinh
CÔ-THANG nhà thuốc Trương Xuân
BẾN-TRE M. Lê ngọc Thanh đại Thâu
CAMAU M. Phạm văn Đường
SOAIRIÊNG M. Lâm tấn Hưng
LONGXUYÊN M. Lê Bình Sanh
RACHGIÁ M. Nguyễn ngọc Thái

(1169)

Cho không!

Cho không!!

Cho không sách lạ!!!

Chúc cho đặng vạn sự như ý... ấy là câu ai chẳng thường đọc ở đoạn chót mấy bức thư của anh em, bà con gởi đến. — Vạn sự như ý, nghĩa là muốn gì đặng nấy muốn cao đặng cao..... Muốn làm ăn cho mau tài, tấn lợi muốn cho quan yêu đến chuộng muốn cho ái cảng thương mến mình muốn cho trong gia đình trên thuận dưới hòa muốn cho đặng mạnh giỏi hoài khỏi sự đau đớn bịnh hoạn muốn cho dư dả đồng tiền muốn cả trăm đều hạnh phước vân vân...

Bổ muốn thì đặng chẳng sai nhờ cuốn « Tâm phước lành hoạn » là một cuốn sách quí lạ vô cùng mới có một lần thử nhứt trong ấy có chỉ cách thức cứ việc làm theo thì sẽ có thấy cái hi vọng của mỗi người đặng kết cuộc dễ như không, sau nữa có một đoạn khảm phá chi sự « bí mật nhà nghề » của bọn chà thầy v. v... thường dùng nghề nghệ cách nào mà lường gạt đồ trả thiên hạ mà cũng nên đọc cho biết đặng sau tránh ngừa chúng.

Sách nầy gởi cho không song phải gởi mất cơ số năm xu phụ tiền cước phí.

Thơ gởi cho:

M. LÊ NGỌC-THANH
Boîte Postale N° 120 — SAIGON

Mời đồng bào!

Bớ người ta, Bớ người ta! coi chừng con truyền-nhiễm nó bay vô nhà (là microbe)

Bịnh ho là bịnh rất nên nguy hiểm, bởi con truyền nhiễm nó bay vô phải làm ho. Ban đầu tưởng là ho gió, tới chừng dòng ố làm hàng thì thành ho lao, ho tổn, riêng khó mà điều trị kéo nẻ ra. Nếu người có bịnh ho kiếm Con Ve để trị nó sẽ bay ra trong nháy mắt, chớ chẳng thuốc chi nó sự hết. Chỉ sợ Con Ve của DI-SANH ĐƯỜNG, ở đâu đều nghe tiếng khen ngợi. Hiệu Con Ve trừ nổi con truyền nhiễm rất đại tài, vậy ai có ho nên kiếm Con-Ve đem về để trong nhà như thế có ông thần microbe độ mạng, không thứ nào dám bay vô nhiễm hại con người! một cách trừ tay.

Giá viên lớn 0$30. Giá viên nhỏ 0$10.

Trừ bán khắp nơi: Tare Cuisine Huỳnh-Long chợ Saigon, Phan-văn-Giác Coiffeur Chợ-đũi, Lê-khoa-Tài 89 rue d'Espagne, Thái-San 271 Paul Blanchy, Trần-Minh 60 rue Vassoigne, Tân-Phát 125 Albert 1er, Nguyễn-văn-Bửu Pâtisserie Gia-Định, Nhơn-Hòa-Tân Mytho, F. Van-Vũ-Van Mytho, Nguyễn-thị-An Coiffeur en face Marché Mytho.

Cần đáng thế lý phải thế chưn. Giao sẽ có lợi nhiều. Do nơi:

DI SANH ĐƯỜNG
153 rue de Verdun, Saigon
en face du marché Chợ-đũi

NGƯỜI NAM DÙNG THUỐC

Trừ tế? Bổ huyết? Giải lao? Giải ban tán?

1) Thần hiệu tê-bại-hoàn chế trị của chúng tôi bại phong thấp nhức mỏi hoặc nên hiệu phù thông bại một rất thần hiệu: Mỗi hộp giá 1$20

2) Diệu-kinh bổ-dái-hoàn là thuốc bổ huyết điều kinh và trừ BẠCH ĐẠI HẠ đau bụng xót ruột xây xẩm đầu trừ được hết, uống vào thì bổ huyết điều kinh đa ngừ đặng khoẻ mạnh; Mỗi hộp giá 1$00

3) Sì-lao bổ-tạng-hoàn là thuốc bổ lao, qui ông qui thầy qui vị gần sự quí học sanh hoặc làm việc mặt mỏi bổ tinh thần rất hiệu nghiệm bổ phải trừ ho lao giải trí não là thuốc nhiệm thánh được: Mỗi hộp giá 1$00

4) Thanh-nhiệt giải-ban là tán trị các chứng ban chẩn nội nhiệt bịnh hậu da vàng con nít đổ [illegible] đầu ban trắng ban đỏ hoặc bụng đầu con nít các chứng [illegible] đều trị được tốc cố, 12 hào:

Ở xa muốn mua thuốc thơ [illegible] đến thì đề ngay:

Monsieur TRƯƠNG-BÌNH-[illegible]
Directeur TẠO-NHƠN-ĐƯỜNG
N° 208 rue de Marché [illegible]
GOVAP (Gia-[illegible])

Muốn đại gởi trước Khải chọn giấy tiền nhà đại lý đặc quyền.

1° Nguyễn thị Sinh Chợ Mới SAIGON.
2° Điện Hạnh Trí N° 15 rue Sabourain SAIGON.
3° Lê văn Gam và Trương văn Hiền [illegible] Annam DALAT.
4° [illegible] - Bến Binh - Cap St-Jacques.

Mỗi nhà cần có sẵn

Ấy là thuốc rượu gia-truyền « Cô Lư » ở Vĩnh-long, trị bá chứng rất thần hiệu, khắp cả [illegible] đều nghe tiếng.

Bất cứ đau bịnh gì, mới đau hay lâu, xin mua dùng thử sẽ thấy linh nghiệm.

Chủ trị Nem, Phụ, Lão, Ấu là nhức lâm phù thũng, sưng tay, trắc chơn, tức ngực, châu-thân mỏi mệt, ăn uống không tiêu, bị trúng độc, nóng lạnh, đàm [illegible] chận nghẹt, con mắt sưng bích mi và các chứng ho [illegible].

Thuốc rượu nầy cũng có thể trị bịnh đàn bà, con gái do đường kinh nguyệt không điều, thường sanh ra các chứng bịnh lặt vặt cũng là đàn bà đề bị sản hậu, cho uống và thoa bớp rất nên công hiệu.

Mme NGUYỄN-THỊ-NHIỀU
85 18 đường Barin-Vinhlong
Đã trừ bán tại Nguyễn-Đại Kính và khắp Nam-kỳ, Cao-mên.

DỊP MAY ĐỂ CÓ TRONG LỤC KINH-TẾ KHỦNG-HOẢNG

BÁN MỘT TẶNG MỘT

潤和堂藥房

Với ơn hạ cố của phần đông chư tôn có lòng dùng các thứ thuốc của bổn dường, vì biết thuốc của bổn dường lựa ròng các thứ diệu dược và bào chế rất kỹ càng nên bổn dường định giảm giá trong hai tháng mà thôi, kể từ ngày 20 tháng lấy đề n 20 tháng chín Annam gọi là dập ơn ha cố.

Thuốc của bổn dường nhằn « THÁI BẠT » thì bán một tặng thêm một, các hiệu khác đều có remise 20 %.

Nếu thừa dịp nầy đến mua, bổ qua rất uổng.

NHUẬN-HÒA-ĐƯỜNG
Nhan « Trái Bạt »
Số 26, đường Thập-Mười, Cholon mới.

Giá lúa và tin tức

Giá lúa tại Cholon

NGÀY 8 OCTOBRE 1934

LÚA

(Mỗi tạ 68 kilos)

Gocong	1.46	Omon	1.35
Bentre-Bairi	1.46	Cairang	1.38
Bentre	1.42	Thô-Nôi	1.38
Mytho Tânan	1.42	Longxuyên	1.38
Cai Lay	1.38	Châudoc-Blanc	1.29
Cai-Be	1.38	— Rouge	1.18
Vinhlong	1.38	Tânchau	1.18
Bakê	1.38	Sadec-Blan	1.30
Can Chong	1.42	— Rouge	1.18
Cang Long	1.42		
Travinh	1.42		
Bâizan	1.45	Battambang	1.40
Bacliêu	1.45	Banam	1.37
Rachgia	1.46	Soairiêng	
Phuoc-Long	1.46	Loa do	1.17

CAOMÊN

GẠO

(Mỗi tạ 60 kilos)

Gạo N° 1	25 %	3.54
Gạo N° 2	40 %	3.38
Tâm 1-2		1.65
Tâm 3-4		1.50
Cám trắng		1.03
Cám lức		0.80
Bao lúa ve		14.00
Bao gạo		20.50

TÀU ĐI

Ở Pháp lại

Sikiang	8 Oct
Forbin	10 Oct
Kouangsi	15 Oct
Chenonceaux	15 Oct

Ở Bắc và Trung-kỳ về

Claude Chappe	13 Oct
Cap Tourane	14 Oct

Ở Tàu về

Porthos	26 Oct

Singapore về

G.G.Merlin	6 Oct
Albert Saurraut	9 Oct

TÀU ĐI

Qua Pháp

Cap Tourane	17 Oct

Ra Bắc và Trung-kỳ

Forbin	12 Oct

Qua Tàu

Sikiang	9 Oct
Kouangsi	16 Oct

Qua Singapore

G.G. Merlin	8 Oct

TISSUS EN TOUS GENRES

TRINH PHUC-LỢI

FONDÉE EN 1896

7, Rue des Cantonnais, (FONCIN) Phố Hàng Ngang, HANOI

Đồ mặt hàng TƠ, LỤA, VẢI

« NỘI-HÓA »

Chuyên môn bán Contre-remboursement khắp các nơi

Quý khách muốn biết giá hàng cả mẫu hàng xin gởi thơ và đính theo timbre pour đề trả lời.

20 điếu thuốc

Gigarettes COFAT

Qui vị nào hút thuốc « COFAT » chẳng nên quên rằng hãng BOY-LANDRY đổi mười bao không thuốc « COFAT » một gói nguyên hai chục điếu « COFAT ».

Hay là đem những chỉ kể sau đây:

Ở CHOLON: Tiệm TRINH-LE-SANH — 350 rue des Marins

Ở SAIGON: Tiệm THIEU-THANH — 6, Amiral Courbet (Chợ-mới)

TIỂU-THUYẾT CỦA BUỔC-NHÀ-NAM — N° 12

Tiểu-Thuyết

KHÍ HUYẾT ANH HÙNG

CỦA PHÚ-ĐỨC

II

Hoàn ngọc Ẩn nghe nói cả mừng, chừng xem lại nhà bảo sanh bị lửa cháy gần hết thì nghĩ ấn rằng đứa ngực muốn chạy đi. Vừa khi đó thấy trong nhà giữa đám lửa có người ôm Lê Thủy nằm vắc ngang trước hai tay chạy ra và lại có tiếng một đứa nhỏ khóc. Hoàn ngọc Ẩn vui mừng không hết, xem nào tả ra được. Chừ g chạy lại gần thì thấy mặt áng gần khi nãy đổi ra khác hẳn. Ẩn rằng: « May cha chả là may! làm sao cứu được hai mẹ con rất khỏi nhà đang cháy dữ dội như vầy. Hai mẹ con chẳng bị cái lửa cháy nặng tánh mạng không sao mà sự. Bây giờ phải lấp tức chỡ vào nhà bảo sanh nhà nước gần đây cứu cấp mới yên cho.

Hoàn ngọc Ẩn day lại nói với Thanh Long rằng: « Tôi chẳng quốc cơ Anh, tôi muốn đến ơn anh. »

Thanh Long cười mà nói rằng « Không, tôi làm việc nghĩa chẳng muốn thấy đến ơn. »

— Không được. Tôi nhờ anh đến nhà tôi, tôi xin hứa không làm hai anh đêm nay.

— Được, tôi hứa sẽ đến, bây giờ phải lo chở cô và đưa bà vào nhà bảo sanh, tôi cho mượn xe hơi của tôi.

— Tôi lắm, tôi không thể tớ chân.

Lập tức đốc tơ Pi San liền khiến Lê Thủy đỡ lên nằm trên xe hơi đưa tới gần chỗ Lê Thủy thì bỗng đứa nhỏ động chỗ ở đi nhà thương.

Đỗ hiểu Liêu nói vợ: Lục Tặc rằng: « Ngộc quí, Thanh Long cứu mạng chị Lê Thủy và châu, thành thử biết mặt nó rồi mà mình không lẽ bắt nó, không biết anh Hoàn xử trí làm sao? Khó thật »

Lục Tặc nói: « Thầy khéo lo thì thôi, thầy tôi nó được hoàn toàn cho thầy coi mà ». Thanh Long nói với Hoàn ngọc Ẩn rằng: « Tưởng sớp phơ chn tôi đã trên ấnết rồi thầy hãy hiểu chủ Lục Tặc cầm tay bánh tôi cho mượn rồi chừng một giờ sau tôi sẽ ra nhà thầy lấy cũng được ».

Thanh Long nói xong liền xây lưng chạy vào đám đông người mà đi mất. Khi chở Lê Thủy vào nhà bảo sanh của nhà nước, Đốc tơ Pi San có quen lớn với vị Lương y coi nhà thương nầy, nên chẳng ngại lo bằng bỏ chỗ Lê Thủy và đưa bà nầy chỗ bị lửa cháy phòng da. Đốc tơ Pi-San nói với Hoàng ngọc Ẩn rằng: « Ông chớ có lo sợ, bà còn mê mang là vì bị chụp thuốc mê xin đừng hãy cho bà nằm nghỉ trong vài giờ nữa sẽ tỉnh lại. Bây giờ tôi phải đi trở lại nhà bảo sanh của tôi coi vời rồng có hạ lắc ngọn lửa mà cứu được cũng nào không ». Đốc tơ Pi San nói dứt lời liền bắt tay Hoàn ngọc Ẩn mà đi.

Trong khi Lê Thủy chưn tỉnh lại, Đỗ hiểu Liêu mới Hoàn ngọc Ẩn ra ngoài nói chuyện.

Đỗ hiểu Liêu nói: « Có lẽ anh còn nhớ mặt Thanh Long vợ cơn tôi.

— Biết, chánh là nó cứu mạng vợ cơn tôi.

— Vậy thì anh xử tứ-tế nó? Chỉ ơn nầy lớn lắm.

— Phải, trong lúc nó đem hiểu mình cứu vợ con tôi, không có nó thì vợ con tôi phải chết thiêu rồi, tôi không lẽ tiết ơn.

— Tôi định nhờ vậy [illegible] ơn cứu vợ con tôi [illegible] đến, tôi hẹn sẽ gặp nó trong một giờ sau đây tại nhà tôi.

— Nó dám đến không?

— Nó biết tôi là người quân tử, nó sẽ đến. Tôi sẽ đến ơn cho nó nói sanh nghiệp [illegible] ơn thì sau mới biết được.

— Hay lắm, song nếu nó trở chối?

Hoàn ngọc Ẩn suy nghĩ một hồi rồi nói: « Không sao, tôi có cách làm cho nó không thể từ chối được. Tôi sẽ làm như vầy.... như vầy. »

Đỗ hiểu Liêu tỏ vẻ vui mừng: « Hay lắm, hay lắm. »

— Tôi hẹn hãy đi đến nhà trong y nào anh lo bằng bề cái xưởng gây tuồng mai hoa, nếu gặp mặc theo tôi mà quyền cái [illegible] cần hạc.

— Ôi! Có nghĩa lợi, chẳng [illegible] cô nó thì vợ con tôi phải chết [illegible] cương, anh khéo lo thế thôi.

— Tay không chết chớ nó đau [illegible] lắm.

— [illegible]

Đỗ hiểu Liêu liền kiếu từ Hoàn ngọc Ẩn mà ra đi.

Hoàn ngọc Ẩn kêu đứa tớ gái của Lê Thủy mà hỏi cho biết tại sao Lê Thủy vào nhà bảo sanh Pi-San và sự hay lửa cháy lúc nào mà chạy đi một mình. Đứa tớ gái thuật chuyện xong, Hoàn ngọc Ẩn coi đồng hồ rồi dặng rằng: « Đêm nay mấy phải rằng giữ cô, chừng nào cô tỉnh lại hãy cho hay rằng tôi đã về tới Saigon rồi vì mặt tôi sẽ trở lại thăm. » Nói xong Hoàn ngọc Ẩn trăng sức đăng đây đi cả nhóc một chơn mâm đồng lên xe hơi trở về nhà.

Hoàn ngọc Ẩn về đến nhà liền sai tên sáp phơ đi rước lương y đến nơi chưn tức của chàng về bổ thuốc.

Còn nữa

Khi tôi đi Pháp, dọc đường gặp sóng to gió lớn, thời tiết ít hạp với người mình mặt đầu, nhưng nhờ dầu THIÊN-HOÀ là món thuốc hay, đà nhiều phen giúp đỡ.

Năm Phi

Có bán khắp mọi nơi

Dầu - Thiên - Hoà

của nhà thuốc
THIÊN-HOA - ĐƯỜNG
208, rue des Marins - CHOLON

Hãy hút thuốc điếu

«ĐẠI-NAM»

Ngon hơn hết
COTAB

TRỆ KHÍ *Trị chứng sưng đau tức thốn ở hai hòn ngoài thận, đã làm cho đi đứng không được.* **0p.80**

THUỐC LẬU *Trị bịnh mau chóng, qua gaget Giết tuyệt loài Gonocoques. Làm nước tiểu trong lợi.* **0p.50**

BỔ THẬN *Tuyệt mạng-tính, di tinh, hoạt tinh, chuối thuốc nào bằng kịp.* **1p.00**

NHÀ THUỐC
ĐẠI-ĐỒNG
96 rue Pellerin 96
SAIGON

Đã bán: Thanh Thanh, Tân Tiến Saigon, Đức Thắng, Nouveautés Dakao Đã phân Quế Phương nơi Thành Cholon Nam Cường Mytho, Thành Phát Cantho Thực Yên Bạchiêu, Đại Đồng Chauđốc, Nguyễn thị Đâm Longxuyên, Nguyễn ng. Thái Rachgia, Nguyễn hữu Ủi Tânninh, Minh Nguyệt Phanthiết, Huỳnh Trí Nam-vang. (1126)

VẪN TẮT

Các bà các cô người nào trong bụng hay mau huyết xem đường kinh không đều hay đau bụng hơn, sanh sản khó khăn gây huyết để đường kinh đều sanh ra nhiều chứng bịnh khác nên cho tôi thêm mỏi mệt ăn ngủ không yên hay đau bụng nhức xương mỏi lưng chi cũng đều chán, xin cô khi hoài lo lắm bạn.

Muốn đều mạnh khỏe đường kinh đều thì hãy dùng THỔ-NGUYÊN HUYẾT DIỀU KINH HOÀN hiệu bà C. THƠNG mới hay. 0$50 mỗi ống đều xin nhớ.

Cù là Sư tử
Chuyên trị bá chứng hay hơn hết

THOẠI-DỰ-ĐƯỜNG
123 rue de Paris - Cholon

BỐN ĐÊM HÁT ĐẶC BIỆT
TẠI RẠP
EDEN ~ CHOLON
7, 8, 9, 10 OCTOBRE
DO GÁNH HÁT BỘ LỚN NHỨT CỦA ÔNG
BẦU BON (1156)

TRÀ VÔ DI DÀNH THƯỢNG THƯỢNG

Trung-Huê kỳ-chưởng

Trà nấy vớp chế kỳ càng
Mùi thơm ngào ngạt xông lòng đều ưa
Giá bán không mắc cũng vừa
Trà ngon của quí chẳng lừa chư tôn
Khắp nơi thiên hạ người đồn
Trung Huê kỳ Chưởng như cần tiếng bay
Nhớ nhìn nhãn hiệu bên nầy
Đi toa cầu chứng bất rày kẻ gian
Qui khách bỗ ra vai quan
Đăng rồi mới biết rỗ ràng trà ngon

Nghi-Bôi-Nhâm

Tiệm bán trà tàu lâu năm danh tiếng nhân con NAI ở ngan Cholon cũ số 75 (1174)

TRƯỜNG DẠY CHUYÊN MÔN DACTYLOGRAPHIE & COMPTABILITÉ — COMMERCE
(là những khoa yếu-trọng mà mấy người có học thức cần phải biết)

Ông NGUYỄN VĂN MỚI đương Giám Đốc học trường thương mãi Thanh Tâm là người thông thạo về khoa thương mãi.

Năm 1922 ông có cái sáng kiến lập ra trường thương mãi để giúp ích đồng bào trước nhứt ở Saigon. Ai cũng biết thuốc độ ngoại thương ông ở Dakao rất là thạnh hành sung túc và hiện nay mấy người làm việc đánh máy và bút toán trong mấy sở công và tư phần đông đều là cựu sanh viên trường Nguyễn văn Mới cả.

Nay ông lãnh dạy riêng (Cours particulier application pratique et technique) khoa *bút toán, thương mãi và đánh máy* tại nhà ở của ông ở số 72 Đường Mac-Mahon Saigon.

Vậy ai muốn học hoặc cần biết thể lệ xin hãy viết thơ hỏi ông Nguyễn-văn-Mới ông sẽ vui lòng hồi đáp.

TRỊNH - TÂN - PHÁT
Ancien élève de l'école Nguyễn-văn-Mới
6e Bureau du Gouvernement de la Cochinchine.

Bão ở biển Trung - quốc

HANOI.— Đài Thiên-văn Phủ-liễn cho hay rằng có trận bão dữ dội xảy ra ở trên mặt biển Trung-quốc vào hồi 10 giờ hôm 6 Octobre trung tâm điểm của trận bão ấy ở cách xa phía Nam Hong-kong 200 hải-lý và ngoài bão thổi vào phía Tây.

CUỘC THI CỬA SỔ THƯƠNG-CHÁNH

Cuộc thi tuyển-dụng 10 người làm chức kiểm soát thương-chánh hàng ba sẽ mở ra ở Hanoi và ở Saigon trong mấy ngày 15, 16, 17 và 18 Octobre 1934.

TỊNH-ĐỘ CƯ-SĨ PHẬT-HỘI

Có quan Thống-đốc Nam-kỳ cho phép ngày 20 février 1934

Vài lời biện bạch

Chúng tôi là người tu Phật tại gia cũng đã lâu rồi. Phap-môn mà chúng tôi xu hướng là Pháp-môn « Lễ-Bái Luc-Phương » (lạy 6 hướng) và niệm luc tự Di-Đà « Nam Mô A-Di-Đà Phật đã ưng cầu về Tinh-độ, có thứ tượng, đốt hương, dưng bông, cúng nước theo lệ thường bữa.

« Lễ-Bái Luc-Phương » là một pháp-môn của Phật Thích - Ca Mâu-Ni « Çakya Mouni » truyền cho đức Thuy-Ca La-Việt « Grigala » (Xin cai trong cuốn Truc-Chỉ Quí-Nguyên thì rõ).

Chúng tôi nhờ tu theo phap-môn ấy, mà thấy đăng con đường giải thoát cho nên chúng tôi quyết chí tu hành cho thành Phật.

Vì muốn cho thiện-nam, tín-nữ hiểu biết cách hành-vi của « Lễ-Bái Luc-Phương » niệm luc-tự Di-Đà, nên chúng tôi đứng ra xin phép lập hội « Tinh-Độ Cư-Sĩ Phật-Hội » đăng truyền bá cái lý tưởng ấy cho người người tu hành hầu nghênh-tiếp đông về « Cực-Lạc ».

Nhờ ơn chánh phủ cho phep chúng tôi lập hội và cho phép đi phát phái qui-y trong luc tỉnh; có nhiều người đã tu lâu và những người mới tu đến lãnh quy-y công đông vì khỏi tốn tiền bạc chi hết.

Công bởi thiện-nam, ín-nữ hoan nghênh như thế, cho nên chúng tôi mới bị công-kích và phi bán nhiều điều vô lý.

Chúng tôi là đệ tử Phật, dầu bị người chê chích, ngao bán thế nào đi nữa, chúng tôi cũng có thể nhẫn tâm nhìn được. Ngặc vì bài phế cáo đăng tạp chí « Từ Bi Âm » số 66 ra ngày 15 Septembre 1934 trương 23, có nhiều chỗ sai lầm, nên chúng tôi buộc lòng biện giải ra đây cho người đoàn xét:

Trong bài phế cáo ấy nói rằng « Bổn chỉ đã do chác rằng « cách bai chục năm ấy nhiều « hậu giang xứ Nam-kỳ có lập « một đạo không phải trong phái « nha Phật mà mượn danh Phật, « đã xưng là « đạo Di Đà » rồi « nay đổi tên lại là đạo Tinh Độ « Cư Sĩ.

Đáng lẽ chúng tôi không nên biện giải, vì Từ Bi Âm chẳng nói đên hội « Tinh Độ Cư-Sĩ Phật-Hội » của chúng tôi. Song ở xứ Nam Kỳ nếu không có cái đạo mới nào là « Đạo Tinh-Độ Cư-Sĩ », mà lay luc-phương cả, chỉ có hội « Tinh-Độ Cư-Sĩ Phật-Hội của chúng tôi mới lập đăng truyền tho cho người nào muốn tu theo cái pháp mầu của Phật là pháp môn « Lễ-Bái-Luc-Phương », Bởi vậy cho nên chúng tôi dinh chắc « Từ Bi Âm » muốn nói đên hội của chúng tôi mà không nói ngay lai nói quanh-queo.

Nhưng mà dầu phải, dầu không cũng vậy, chung tôi xin tỏ rằng: Bấy lâu nay chúng tôi xu hướng theo pháp-môn « Lễ Bái Luc Phương, niệm luc-tự Di Đà, cầu về Tinh-Độ ». Hễ lay Phật, niệm Phật, tượng Phật không ly thố khác, thì Phật chứng cho, ngày chung qui sẽ về nơi « Tinh-Độ ». Trái lại, nếu tưởng xăng, làm ác, thì dầu có gặp Phật hiện tiền đi nữa mà lay cũng chẳng ích chi, lựa là Phật cứu Phật tượng.

Mà nếu như qui ngài bên « Từ Bi Âm » không bằng lòng cho chúng tôi cầu về « Tinh-độ, cho nên mới viện lẽ rằng « cách hành vi của chúng tôi khác hẳn với phái « Tinh Độ Cư Sĩ » của qui ngài, vì chúng tôi không tung kinh gõ mõ sắn văn... thì chúng tôi xin lay luc phương chư Phật và niệm luc tự Di-Đà mà cầu về « Cực Lạc ».

Chúng tôi chẳng hề mượn danh Phật mà xưng là « Đại Di Đà », vì chúng tôi là người tu đao Phật thì cón mượn danh Phật mà xưng đao nầy, đạo nọ làm chi nữa.

Chúng tôi xem kinh Phật mà làm theo, chớ cũng không biết tung; thế thì làm sao mà tung kinh Tiên cho đăng, thật là sai hẳng.

Chúng tôi chỉ biết niệm chú « Nam-mô A-Di Đà-Phật », đi, đứng nằm ngồi đều niệm.

Chẳng phải hết thảy người tu theo pháp môn Lễ Bái Luc Phương đều vẽ bùa và trừ bịnh.

Cũng có một phần ít người chuyên môn giống in như phái « nhà Thiên » vẽ bùa, thật nhiệt, để giúp cho người bịnh-hoạn mua họ uống thuốc không mạnh vì họ tin-tưởng ma quỉ.

Còn phái qui-y, ai phát cũng được lựa là Tăng-gia Cư - sĩ mà am chi; miễng là khiến người cải tà qui chánh, hồi tâm hướng thiện, gắng chí tu hành, đăng đông đăng bi ngan, ấy là mục đích của hội « Tinh-Độ Cư-sĩ Phật-Hội».

Nhân địp nầy, ban-trị-sự hội « Tinh độ Cư Sĩ Phật Hội » xin các hội viên chung tâm hiệp trí đăng vung-bồi nền đao-đức cho vẻ vang, sau xin khuyên hết thảy thiện-nam, tín-nữ thọ lãnh qui-y của hội, cần răng tu hành theo qui giải Phật truyền.

Chúng ta sanh ra nhằm thời kỳ nầy, không tu rất uổng. Teên thì có chánh phủ bảo hộ việc trị-an dưới thì nhờ sanh sư chỉ dạy, vậy chúng ta nên quyết chí tu hành, thì cái Phật chẳng xa, hèn bỏ đê kẻ cận.

Kính vẽ phap môn « Lễ Bái Luc Thương » sắp m. Chưng in rồi. Hội sẽ phát cũng như phái qui y, chẳng thâu tiền bạc chi hết.

Bàn trị sự hội
« Tinh độ Cư sĩ Phật Hội »

Đường Phú-lâm sẽ mở rộng thêm

Chúng tôi mới hay rằng quan Thông-đốc Nam-kỳ đương sắp đặt mở rộng con đường đi ở Phú-lâm.

Con đường đó là đường mà có đu thứ xe chạy lúc nào cũng đông nghẹt mà người ta qua lại không thua gì mấy con đường nào nhạt ở Saigon. Mấy người có xe đưa bà hành ở Saigon xuống Luc-tỉnh nghe tin con đường Phú-lâm sẽ được mở rộng chắc là mừng lắm, vì lâu nay xe hơi chạy ngang qua đó luc nào cũng phải chạy chậm để tránh các thứ xe khác thật mất thì giờ.

Công việc sửa sang nầy hơi lâu nhưng người ta xem xét để tìm cách làm cho mau lẹ, nhưng ít lâu là cũng làm thăng mới xong xuôi.

Đảng xã-hội và đảng con - sãn lo hiệp nhứt

Tổng-liên-đoàn lao động xã hội và bông-liên-đoàn lao-động công-sản đang giao-thiệp với nhau đang đi tới chỗ hợp nhứt. Tin đó không có gì lạ, vì hai đảng xã - hội và công-sản cùng đâu hai bên - đoàn kia đã bắt tay nhau cùng đi, và họ nhập làm một là tất nhiên lắm. Nhưng hai liên - đoàn ấy hợp lại rồi gao cho đảng nào cầm đầu, chính chỗ đó là chỗ khó. Theo Tổng-liên-đoàn xã-hội thì sau khi hợp nhứt không cho đảng nào cầm đầu hết, mà sẽ dùng độc-lập tự trị, ngoài các đảng phái của chánh phủ. Không hiểu Tổng liên đoàn công - sản có ưng như vậy không, nhưng sự thật thì liên-đoàn nầy đã nhượng bộ nhiều về các lời yêu-sầu của liên đoàn xã-hội.

Quanh việc vàng Sâm-sơn

Một cô thiếu nữ Nam-định vào mua vàng bị bắt

Chiều hôm 26 - 9, ông Bang-trưởng phố và lính đến khám nhà 34 phố Nhà Thờ sau cuộc tra xét ông Bang biết rằng M. Hiền ở nhà nầy có mua được thu vàng.

Hỏi ra thì M. Hiền khai rằng đã làm lai cho M. Kỳ T ở trước cửa M. Hiền M. Hiền mua 600$ bán lai cho M. Kỳ T được 605$

Luc sang khám thì M. Kỳ T hoi thì M. Kỳ T nói qua quyết rằng tự gió đến sang mua số vàng nộp thay vàng ấy.

Thế rồi đến sang hom sau, Bang trưởng phố và lính của ông Bang lại được thu vàng ấy ở trong lọc một cô thiếu nữ người Nam-định. Cô thiếu nữ nầy ở Nam vào chuyến xe lửa chiều hom 26, mua vàng của M. Kỳ T, giá là 590$. Đêm hôm đó cô ngủ nhà Thế-Cúc là em vợ M. Kỳ T.

Hiện nay mấy người liên quan về việc mua bán nầy đều bị giam giữ. Người ta đồn rằng số đồ bắt được có thiếu-nữ ở thành Nam là đồ cai nữa mà M. Kỳ T. Nguyễn nhà M. Kỳ T. bị xét từ 3 giờ chiều có bên với các viên chức là đến sáu mai sẽ đưa trình. Thơi vàng ấy, rồi đến chuyến xe lửa chiều hom ấy có thiếu nữ Nam-định vào sửa xong thơi vàng thì hom sau bị bắt. P. V.

Ở THỔ-NHĨ-KỲ

Tàu đụng nhau

Stamboul. — Tại biển Marmara, trước mũi đảo Princes, chiếc tau *Afidab* đặt một chiếc tau chở hàng, đã đụng vào một chiếc tau không biết tên chi đang chạy về phía có biển Dardan-lles. Bốn mươi một người bị đâm chết.

AI ĐÃ CÓ XEM
PHẬT-TỔ GIÁNG-SANH
thì nhớn xem
« THÍCH CA ĐẮT ĐẠO »
Xem đi coi xem lại không nhàm mà thấy kết quả cho mình.
PHẬT NHẬP NIẾT BÀN
là mot vở tuồng mong, mỏi của người mê Đạo của hàng thức giả và hết thảy những ai yêu chuộng nghệ mỹ thuật
Nhớ đợi xem
(Ngày cho Canonghanh)

MUỐN VỪA LÒNG CHƯ TÔN
NÊN CÓN BÁN RẺ THÊM
MƯỜI LĂM NGÀY NỮA

Bản đường bán đồ thu thuốc hiệu Tân Nam nhơn. Thôi thiệt đơn « Đầu thống tân Nam nhơn » hiệu thuốc « Nhơn-tâm-đường » đã đang danh hàng lâu nay mà phải đóng cửa lên đến cùng nhân là hiện nghiệm.

Gần mấy bản đường muốn nhường lại thuốc hàng cho đường người người đều biết nên bán rẻ lấy mau chóng. Mấy đồ nhường bán một tháng mới, chư tôn ở gần nào đang đến khen, hoặc nghiệm, những người ở xa lai gởi thơ đến phân mua mua cùng không bao lâu có mua làm sao đang vừa bán vừa lấy không ngại.

Vậy bản đường muốn vừa lòng chư tôn ở xa nên kéo dài kỳ hàng trong 15 ngày nữa, vậy chư tôn ở xa nên mua mua gần thì đến mua đi, nên quá ngày 25-10-34 thì hết hàng (Tân gia thuốc ấy phân qui ngài chia.

Đường đi qua ở đường, mua vô thì hết.

QUẢNG TẾ ĐƯỜNG
341, rue Paul Blanchy à TANDINH SAIGON
Nota — Nếu chư tôn muốn xem hàng và giá bán rẻ là xin làm ơn đến. (1175)

NGUYÊN NHƠN CỦA BỊNH
MỘNG-TINH, DI-TINH VÀ HUỘT-TINH

A. — *Bởi thọ bẩm tiên-thiên bất tức, hậu-thiên thất nghi, thời còn nhỏ mà quá ư sắc dục, quán hồn đông nhi tưởng hoá tàp mà thành ra.*

B. — *Bởi tác tuổi còn nhỏ, sức lực mạnh mẽ tham đến sắc dục làm trí còn non không tự chủ đặng mình, chơi « cách Ấm-Dâm » làm cho ngọc quan lớn mà thành ra.*

C. — *Bởi người bị lậu độc uống thuốc [illegible] thông lợi tiểu tiện nhiều làm cho thận thủy-sinh ngọc quan lớn mà thành ra.*

Bởi ba nguyên-nhơn kể trên mà sanh ra ba chứng bịnh « Mộng Tinh », « Di-Tinh » và « Huợt-Tinh ».

1° *Nên chiêm bao thấy mộng mị tinh xuất ra là Mộng tinh ấy như bình chứa nước đầy mà trăng tinh không nông.*

2° *Luc ngủ không nằm chiêm bao mà tinh xuất ra khi thức dậy mới hay, trong mình bần thần tay chơn nhức mỏi là Di-tinh. Ấy như bình chứa nước nghiêng mà trăng ra, bình đã nông.*

3° *Bất luận ngày đêm tinh khí cứ chảy ra hoài, hoặc thấy sắc hay là mơ tưởng việc tình dục cũng chảy ra, hoặc đi tiểu, tiểu rang xanh cũng chảy ra là Huợt-tinh, ấy như bình chứa nước lẫng đầy mà nước chảy ra, bình rất nặng nề rất khó trị.*

Người mắc phải ba chứng kể trên thường hay đau thất ngon lưng nước tiểu vàng lai chơn nhức mỏi, trong mình mê mệt, ăn ngủ không đặng hình vóc tiều tụy, gương mặt xanh xao càng ngày càng ốm. Nếu không điều trị để lâu ngày thủy suy hoả vượng, hoả lưng lên đốt tim phổi làm cho tim nóng phổi yếu rang tức nơi ngực thành ra bịnh ho.

Người mắc phải 3 chứng kể trên hãy uống « Tam-tinh Hồi Cơn Bổ Thận hoàn » (số 2) của nhà thuốc VÕ-VĂN-VÂN Thủ-đâu. Mới thì bình hết dứt mà lại đặng bổ thận trang đương cố tinh khí chi, bổ bổ sức lực trong mình. Ai người uống không tự mặt, để đó chẳng biết bao nhiêu bức thư khen tặng.

Giá mỗi hộp (uống 5 ngày) 1p.00

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC-PHÒNG
Chỉ nhà Y học sĩ Võ-văn-Vân bào chế THUDAUMOT

BỔ-HUYẾT TỰ-LAI-TINH
là thứ thuốc bổ tinh-thần khí-huyết ăn không ngon, ngủ không được, trong mình mệt, đờn bà kinh nguyệt không đều, uống thuốc nầy rất hiệu nghiệm.
Ve lớn .. 2$00—Ve nhỏ.... 1$20

BỔ-PHẾ CHỈ-KHÁI-LỘ
Chuyên trị các chứng ho, hết luôn gần trễ, đờm bà có thai đều dùng được. Bà phát bà trùng, tiếng đồn khắp nơi.
Mỗi ve..... 0$40
Xin nhớ nhìn bửu-kiểm hồ-lô mới là thứ thiệt.
Có để bán khắp cả Nam-kỳ, Cao-miên và Lào.
THÁI-NGUƠN-ĐƯỜNG DƯỢC-PHÒNG
77, Boulevard Gaudot, Cholon
(1161)

IMP. THẠNH-MẬU 5-7 rue de Reims Saigon — Le Gérant NGUYỄN-VĂN-SÂM